

Pokora a sounáležitost vedou k poznání

Marcel Soural – předseda představenstva Trigema a.s.

Magazín 3Gema
Slouží jen a výhradně
k propagaci koncernu Trigema a.s.
a je veřejně neprodejný.

Trigema a.s.
Explora Business Centre
150 00 Praha 5, Bucharova 2641/14
info@trigema.cz
www.trigema.cz

redakční rada:
M. Soural, M. Netolický
redakční obsah:
P. Martínková, M. Netolický,
J. Horáček, Czech Photo

Číslo 1, ročník VI.
Vyšlo v květnu 2022.
vydavatel: Trigema a.s.
MK ČR E 22855

fotografie:
Trigema, Czech Photo,
Shutterstock, Unsplash,
D. Materna, P. Klempa

www.trigema.cz

magazín 3Gema

V tuto chvíli stojíme na novém začátku

Vážení čtenáři,

myslím, že nepřeháním, když řeknu, že lidstvo v posledních několika letech dostalo lekci. Do doby covidové jsme totiž žili více méně v blahobytu. Problémem však je, že to byl blahobytný úkor něčeho jiného. Pandemie koronaviru a v posledních měsících zejména válka na Ukrajině lidem ale jasně ukázaly, že je potřeba změnit úhel pohledu. Hned teď. V tuto chvíli stojíme na novém začátku. Máme šanci naše chování uchopit jinak, pozměnit ho, omezit vlastní zábavu a začít se chovat zodpovědně a ohleduplně.

To, co se děje, nás přiměje pochopit, že musíme být pružnější, inovativnější, akčnější, a to nejen v byznysu, ale i ve společenské odpovědnosti, v odpovědnosti k sobě samotným i planetě.

Pro nás v Trigemě byla pomoc potřebným vždy naší součástí. Jsme si vědomi odpovědnosti, kterou jako investiční skupina neseme, a těší nás, když můžeme pomáhat v nejrůznějších oblastech tam, kde naši pomoc potřebují. V kontextu nedávných událostí jsme se rozhodli naši snahu v tomto ohledu ještě zesílit.

Větší míra odpovědnosti k lidstvu, planetě a v konečném důsledku i k sobě navzájem je totiž jednou z mála možností, které lidstvo právě teď může dělat. Ne proto, že to snad je, nebo teprve bude, do jisté míry povinné. Ale jednoduše proto, že je to potřeba. Neexistuje totiž žádný záložní plán, žádná planeta B.

Věřím, že to jako lidstvo společně zvládneme, a věřím, že všechno nakonec dobře dopadne.

Za redakci 3Gema
Marcel Soural

Věříme, že každý člověk je hrdinou svého vlastního života.

obsah

72

realizace
Bydlení Bráník

76

pomoc seniorům
Stáří je někdy dost cool

82

zimní sezona
Kódy z Monínce

84

rozhovor
Tomáš Zbořil
Začíná výstavba vinařského
areálu u Baťova kanálu

90

kultura
Znáte cestovatelskou soutěž
Hanzelky a Zikmunda?

94

Události a akce

32

CSR
Dobro zahrnula Trigema
do obchodního modelu

48

CSR
Za vším byla láska
Czech Photo

52

rozhovor
Zdeněk Svěrák
Humor je jediná obrana proti tomu,
nad čím nevítejte.

58

představujeme
Lokalita Stodůlky

64

představujeme
Paprsek.
Město v srdci, slunce v duši

6

Novinky

8

anketa
Pokud člověk může někomu
pomoci, měl by to udělat

14

rezidenční trh
Rok rekordů

20

rezidenční trh
Česko na prahu
změny v přemýšlení

22

CSR
There is no planet B

„I když víno dodáváme po celé republice, jsme především vinařstvím se silnou lokální vazbou.“

— Tomáš Zbořil
jednatel vinařství Dog in Dock

Poklepání základního kamene
vinařství ve Veselí nad Moravou

V neděli 1. května proběhla poklepání na základní kámen nového kulturně-vzdělávacího areálu Vinařství Veselí nad Moravou. Investiční skupina Trigema tak začala s výstavbou moderního vinařského areálu ve Veselí nad Moravou. Na místě chátrající oranžerie a Salajky vyroste do dvou let nový moderní vinařský areál, s kompletním vybavením a technologií, který naváže na vinařské tradice na Moravě.

Projekt za více než 300 milionů korun přesáhne hranice „pouhého“ vinařství a má ambici stát se moderním kulturně-vzdělávacím centrem, které kombinuje vzdělávací, reprezentační a degustační prostory. Nedílnou součástí nového areálu pak bude i restaurace v prostorách nově zrekonstruované oranžerie, která kromě kvalitní gastronomie nabídne i stylové místo pro oslavy, svatby, rodinná setkání nebo pro příjemné posezení s vynikajícím vínem a nadstandardně kvalitní gastronomií.

Součástí projektu je i ubytování v apartmánových domech. Celý komplex přinese do Veselí až 60 nových pracovních míst. Projekt je unikátní nejen šíří svých aktivit, ale i snahou investora o participaci na kulturním a společenském životě města, stejně jako na podpoře cestovního ruchu.

Zahájení stavby
projektu LIHOVAR

Zahájili jsme výstavbu rezidenčního areálu LIHOVAR. Nová čtvrť vznikne na místě původního lihovaru Fischl a synové na pražském Smíchově a nabídne zhruba 550 bytů od 1+kk až po velkorysé 5+kk se střešní terasou.

Lihovar svým konceptem široce přesáhne oblast „pouhého“ bydlení a stane se místem setkávání, kultury i autentické gastronomie. Společným jmenovatelem celého areálu bude lehkost, hravost, originalita a prostor pro veškeré nápady a sny svých obyvatel.

Ve vibrantní lokalitě Karlína
vzniká průkopnický projekt
prémiového nájemního bydlení
Fragment.

— www.frgmnt.cz

Výstavba Bydlení Skvrňany
je za polovinou

Hrubá stavba plzeňského areálu Bydlení Skvrňany je dokončená, výstavba nového komplexu je za polovinou. Nový areál nabídne 203 bytů s modulovými dispozicemi, 230 parkovacích míst, soukromý park i kopec na sáňkování. Nový areál je ze tří čtvrtin vyprodán, v nabídce zůstává z původních 200 bytů pouhých 40 jednotek.

Šestipodlažní rezidenční areál Skvrňany, který právě vyrůstá v sousedství ulice Vojanova, je třetím projektem skupiny Trigema v západočeské metropoli.

Na Monínci jsme
zahájili letní sezonu

Lyžařská sezona na Monínci skončila 27. března, a přestože se zima ještě dlouho poté odmítala vzdát, na Monínci jsem se začali hned poté připravovat na jarní a letní dny, abychom mohli v sobotu 14. května oficiálně zahájit letní sezonu.

Moníneck se tak po zimě opět mění z alpského střediska na kouzelné místo pro rodinnou dovolenou, na ideální místo pro cyklistiku, turistiku nebo odpočinek. Návštěvníkům jako obvykle nabídne kromě krásných cyklo a turistických tras i pohodu soukromého venkovního bazénu s perličkovou lázní a překrásným výhledem do krajiny Českého Meránu, romantické koupání v Pílském rybníce, velký Aktivity Park, kde najde zábavu celá rodina, vlastní bikepark nebo třeba velkorysou dětskou hernu i s hlídáním.

Začala první fáze pronájmu
bytů v nájemním projektu
Fragment

Výstavba nájemního projektu Fragment se blíží do finále. V polovině května byla zahájena první fáze pronájmu bytů. Unikátní stavba, která od počátku vzniká jako symbióza mezi architekturou, uměním a rezidenčním developmentem, je výsledkem spolupráce investiční skupiny Trigema s architekty Davidem Wittasskem a Jiřím Řezákem z kanceláře Qarta architektura a s umělcem Davidem Černým.

Za majestátní fasádou stavby vytvořenou z dynamicky členěných rozpíselovaných bloků nyní vzniká 140 designově zařízených bytů k pronájmu, vybavených od podlahy ke stropu. Samotná stavba nevzniká jen jako neobvyklá architektonická dominanta, ale i jako objekt, který maximálně využívá moderní řešení pro výstavbu. Využití technologie tak zahrnují například tepelná čerpadla země-voda se soustavou 30 geotermálních vrtů hloubky 180 m, využití studniční a dešťové vody pro pokrytí provozní spotřeby a zelené střechy s vegetací. Kolaudace stavby je naplánována na konec roku 2022.

ZAMĚSTNANCI TRIGEMY

Pokud člověk může někomu pomoci, měl by to udělat

„Žádný člověk není ostrov sám pro sebe, každý je kus nějakého kontinentu, část nějaké pevniny; jestliže moře spláchne hroudu, je Evropa menší, jako by to byl nějaký mys, jako by to byl statek tvých přátel nebo tvůj: smrtí každého člověka je mne méně, neboť jsem část lidstva. A proto se nikdy nedávej ptát, komu zvoní hrana. Zvoní tobě.“
Slavné verše anglického básníka a filozofa Johna Donna, které byly použity v ještě slavnější knize nobelisty Ernesta Hemingwaye Komu zvoní hrana, ve 21. století široce přesáhly svůj význam a zároveň, v kontextu světových událostí, vzbuzují mnohé otázky, na které lidstvo bude muset najít odpovědi. Některé z těchto otázek jsme položili zaměstnancům Trigemy.

Anketní otázky:

1. Přispíváš někdy na dobročinnost? Pokud ano, proč?
2. Co pro tebe znamená udržitelnost a společenská odpovědnost?
3. Jaký byznysmen je pro tebe vzorem nejen díky svému úspěchu v podnikání, ale i díky své dobročinnosti?

Rudolf Kraina
jednatel Trigema Facility

1. Ano, protože mi lidský osud není lhostejný. Dobročinnou aktivitu ale nevidím pouze ve finančním příspěvku, vidím ji také v ochotě pomoci vlastními silami, přítomností, povzbuzením, když je potřeba. Je to často o drobnostech, empatii a pozornosti.
2. Pro mě osobně znamená společenská odpovědnost neustálé vědomí toho, že ze společnosti jsem vzešel, celý život v ní strávím, z ní čerpám a měl bych jí na oplátku být prospěšný a vracet jí, co mi během mého života dala.
3. Můj obdiv si zaslouží každý byznysmen, který se při svém podnikání dokáže vzdát části svého zisku, podporovat dobročinné organizace nebo projekty a vytvářet s nimi dlouhodobé partnerské vztahy. Myslím si, že dlouhodobá podpora je v tomto směru klíčová, neboť jedině se skutečným partnerem, který za organizaci stojí, se pomoc dostane k největšímu počtu lidí, kteří ji potřebují.

„Myslím si, že v dnešní době by měla každá společnost mít společenskou odpovědnost nebo se o to alespoň snažit.“

— Radka Humlová

Dana Honzková
hlavní rozpočtář Trigema Building

1. Ano. Protože můžu.
2. Nic. Bližší jsou mi slova slušnost a soucit, ale jsem ráda, že dělám ve firmě, která je společensky odpovědná.
3. Ondřej Vlček a jeho žena Katarina.

Radka Humlová
manažerka Czech Photo

1. Ano, přispívám pravidelně každý měsíc, a když je nějaká mimořádná událost, tak samozřejmě i mimo mé pravidelné platby.
2. Myslím si, že v dnešní době by měla každá společnost mělo mít společenskou odpovědnost nebo se o to alespoň snažit. Z mého pohledu je důležitá transparentnost a bezkorupční jednání firmy, důležitou součástí by mělo být environmentální oblast a určitě je velmi důležité dodržování lidských práv ve společnosti. Třetinkou na dortu a z pohledu například o.p.s. je to určitě filantropie.
3. Vlastně jsem to úplně nesledovala, tak jsem si udělala rychlý přehled a ve svém přístupu k dobročinnosti se mi líbí například Škoda Auto nebo třeba Lidl.

Luděk Kadlíček
výrobní ředitel Trigema Building

1. Vážím si všech, kteří pomáhají jakýmkoliv způsobem. S manželkou přispíváme na dobročinné účely podle toho, kdo a co nás osloví. Zároveň pomáháme svým blízkým i vzdáleným v rodině či kamarádům. Jsme rádi, že můžeme přispět k tomu, aby se někomu žilo lépe nebo snadněji. U nás v rodině bylo přirozené svému okolí pomáhat. Vyrůstaly jsme v lásce našich babiček, prababiček, vyprávěli o těžkostech války. Sama prababička bohužel nevyrostala po boku svých blízkých, a i to možná přispělo k tomu, že nám okolí není lhostejné. Nikdy jsem nad tím asi nepřemýšlel, ale řekl bych, že hlavním důvodem je pocit soucitu. Pokud člověk může zmírnit něčí trápení, měl by to udělat.
2. Společenská odpovědnost pro mě osobně znamená jednoduše chovat se podle morálních hodnot, seriózně a lidsky. Jednat transparentně, být nápomocný a mít na mysli také zájmy druhých.
3. Mohu jmenovat Tomáše Baťu, který byl úspěšným podnikatelem a zároveň dokázal zlepšovat životy druhých, zvyšovat jejich životní úroveň a měnit myšlení lidí svým vlastním příkladem. Osobně mě těší, že pracuji ve firmě, kde je dobročinnost a společenská odpovědnost základem firemní kultury.

„Jak se začala krajina znovu zelenat,
znovu jsem se zrodil i já. Byl to
nejpodstatnější moment mého života.“

— Sebastião Salgado

Veronika Souralová

statutární ředitelka Czech Photo
a Czech Photo Centre

1. Ano. Dlouhá léta jsem pracovala na plný úvazek pro fotografy a rozvoj fotografie bez nároku na honorář. Když o tom přemýšlím, tak to asi byla čirá dobročinnost. Já to tak nebrala. Bavilo mě to a bylo mi to umožněno. Ale vážně: činností, penězi a projekty dlouhodobě nejvíc přispívám na ochranu přírody a zvířat. Ti jsou ohroženi, trpí a umírají naší lidskou sobeckou činností, které se nemohou postavit a bránit se. Samozřejmě pokud se stane nenadálá akce, kde jsou potřeba peníze, jsem u toho.
2. Nemyslet jen na sebe a svoje pohodlí. Neříkat: „Sám nic nezměním, nemá to cenu.“ Prostě začít a zkusit to. Chovat se a žít podle svého svědomí. Pomáhat způsobem, na který mám. A hlavně nedělat ty „správné věci“ proto, že mě za to bude někdo obdivovat.
3. Byznysmeny vlastně nesleduju. Poměrně dlouho, mám možnost vidět činnost Marcela a právě díky jeho urputné pracovitosti přinášející úspěch a na druhé straně štedrosti, kterou dává potřebným s lehkostí jemu vlastní, obdivuju jeho. Ale pokud bych se měla poohlédnout trochu dál, tak bych jmenovala Sebastião Salgada. Světově uznávaný brazilský fotograf, špička humanistického dokumentu, který viděl a zaznamenával krásy i bídu světa – život domorodců v Latinské Americe, Afričanů postižených hladomorem anebo celosvětovou lidskou migraci, je ověřen mnoha cenami a všemožným lidským uznáním, se svou manželkou se dvě desetiletí věnuje vysazování stromů na pozemcích v Brazílii. Díky jejich úsilí bylo vysazeno více než dva miliony stromů a do zdevastovaných, mrtvých míst se znovu navrátil život. Sám o své činnosti říká: „Jak se začala krajina znovu zelenat, znovu jsem se zrodil i já. Byl to nejpodstatnější moment mého života.“ Tomu plně rozumím a často mě štve, že také za sebou nenechám nový zdravý les.

Jakub Kijonka

projektový manažer

1. Nepřispívám, ale chtěl bych . Musím najít tu správnou organizaci, které budu důvěřovat. Chtěl bych, aby to byla organizace, která pomáhá nemocným dětem, které potřebují speciální péči. V mém okolí jsem se setkal s takovou rodinou a vím, jak je náročné finančně, časově, psychicky vychovávat člena rodiny například s autismem...
2. Musíme všichni vědět, čeho chceme dosáhnout, jak toho chceme dosáhnout a za jakou dobu. A hlavně tomu musíme věřit a být součástí té identity. No a pak to je hračka..., ale je to těžký.
3. Největší respekt jsem měl vždycky k Stevu Jobsovi a po jeho smrti ho nahradil Elon Musk, vizionář, byznysmen. Víím, že spousta lidí ho neuznává kvůli jeho chování, ale zas na druhou stranu pokaždé, když se ve světě něco stane , tak nepoužije tupě svoje peníze, aby mohl pomoci, ale zároveň se zamyslí, jaký konkrétní krok pomůže. Myslím tím vynález kapsle pro pomoc k útěku z jeskyně nebo internet od Starlinku , který pomáhá ve válce proti „Putinovi a jeho oligarchům“.

„Pro mě jsou v tomto ohledu absolutními
hrdiny lidé, kteří mají málo a z toho mála
obětují většinu nebo vše ve prospěch
dobročinnosti.“

— Michal Netolický

Lucia Macková

odborná asistentka generálního ředitele

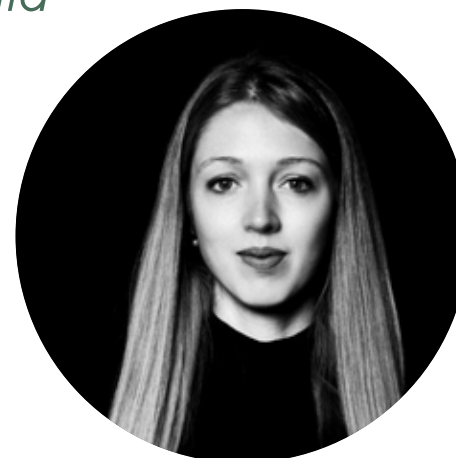
1. Snažím se pomáhat spíš sama sebou. Ať už jde o šití roušek, běhu pro Světlušku, venčení pejsků v útulku apod. Každopádně toho rozhodně není tolik, kolik bych chtěla.
2. Protože žijeme ve společnosti a ne jako jednotlivci sebou nese odpovědnost za ostatní členy téže společnosti, ať už je známe nebo ne. Člověk by měl umět pomoci a přispět těm, kteří to potřebují. Navíc nikdy nevíme, kdy budeme jakoukoliv pomoc potřebovat taky.
3. Obdivuju všechny, kteří svou činností (podnikáním, povoláním) získali víc prostředků, než chtějí utratit, a rozhodli se je poskytnout na dobročinnost. Jsem ráda, že pracuju ve firmě, která pomáhá a chce pomáhat tam, kde je to potřeba. A už se těším na další Běh pro Paralele.

Michal Netolický

marketingový ředitel

1. Ano. Líbí se mi myšlenka solidárnosti, na které je postavena celá naše společnost. Solidarita se v opačném pohledu v minulosti týkala i mě, takže mám vnitřní potřebu to v určité formě vrátit zpátky.
2. Osobní odpovědnost povýšená na úroveň skupiny. Člověk není osamocená bytost a musí interagovat, proto pak aplikuje vnitřní prvky odpovědnosti na chování ve skupinách. Pokud se bavíme o CSR (firemní společenské odpovědnosti), pak je to jen analogicky přeneseno na úroveň firem.
3. Zcela upřímně žádný. Nahlížím na to asi takto: darovat x miliard dolarů na dobročinnost je bez diskuzí ohromně důležitý a obdivuhodný skutek. Jak velký podíl majetku konkrétního byznysmena to ve skutečnosti je? Pro mě jsou v tomto ohledu absolutními hrdiny lidé, kteří mají málo a z toho mála obětují většinu nebo vše ve prospěch dobročinnosti. Touto optikou je asi nejdál Bill Gates.

Natálie Cibulková Souralová

právník

1. Již několikátým rokem přispívám na Ježíškova vnoučata. Moc ráda trávím čas s babičkou a vím, jak si času stráveného s vnoučaty váží. Jsem ráda, když můžu pocít takové sounáležitosti poskytnout i někomu jinému prostřednictvím zaslaného dárku na přání s věnováním. Dále jsem samozřejmě přispěla i na Ukrajinu jako všichni v mém okolí, kteří chtějí v této nelehké situaci pomoci, jak to jen jde.
2. Společenská odpovědnost pro mě znamená určitou ohleduplnost vůči okolí, ať už s ohledem na společenské vztahy nebo ochranu přírody. Myslím si, že cílem každé společnosti by nemělo být pouze ekonomické hledisko, ale také snaha o zohledňování dalších důležitých hodnot, díky kterým dokáže společnost a její zaměstnanci více prosperovat. Příkladem může být udržování dobrých vztahů v kolektivu, odpovědné a férové chování nebo transparentní komunikace vůči veřejnosti.
3. Možná se vám to bude zdát jako klišé, ale mým vzorem téměř ve všech ohledech je můj otec. Dokázal vybudovat a stále buduje úspěšnou firmu a zároveň nepřestal pomáhat potřebným. Jeho dobročinnost vidím ale v jiném ohledu, a to ve vstřícnosti poradit a podat pomocnou ruku každému, kdo o jeho pomoc požádá.

„Cítím to asi tak, jako „rozdělit se o svačinu“ z dětských let. Jen tou svačinou jsou finance nebo čas věnovaný správné věci.“

— Zida Kůsová

Zida Kůsová
obchodní ředitelka Trigema Building

1. Říká se, že kdo má rád zvířata, má rád lidi. Já to tak mám a obecně si velmi vážím života celkově, proto mi nemůže být lhostejný osud ostatních, kteří se dostanou do nepříznivé situace nebo jsou jinak znevýhodněni. Přednost dávám podpoře konkrétního člověka nebo projektu. Cítím to asi tak, jako „rozdělit se o svačinu“ z dětských let. Jen tou svačinou jsou finance nebo čas věnovaný správné věci.
2. Společenskou odpovědnost vnímám jako neodmyslitelnou součást naší firemní politiky a kultury. Chceme, aby nás okolí vnímalo jako „dobré sousedy“. Realizujeme proto naše projekty zodpovědně, udržitelně a nadčasově „SMART“ s přidanou kulturní a architektonickou hodnotou, a to vše s ohledem na své okolí. Neodmyslitelnou součástí je filantropie i sponzoring v oblasti vzdělávání, sportu, kultury a zdraví. Obecně to vnímám jako chuť „dělat svět lepším“.
3. Češi jsou národ „chytrých hlaviček“ a vždy mě nadchne a donutí k úsměvu, když se někomu díky pili zadaří a uspěje nad rámec ostatních. Každý, komu se zadaří a umí se rozdělit, má můj respekt. Pokud mám někoho konkrétního označit, vybrala bych si manžele Vlčkovy. Rozhodli se pomáhat rodinám zasaženým závažným onemocněním jejich dítěte a vybudovat dětský hospic. A to vloženou sumou, která je srovnatelná s částkou všech ostatních nadací sečtených za celý rok. Každá koruna se počítá, a to od každého.

Vít Soural
projektový manažer Flat Zone

1. Přispívám, ovšem nijak pravidelně. Pomůžu finančně nebo jinými zdroji, když je zrovna potřeba (peníze a věci na Ukrajinu, společně s kamarádem jsme jednomu pánovi v Londýně vybrali peníze na 6 měsíců nájmu, občas posílám peníze na sbírky, které mi dávají smysl).
2. Vnímám širší kontext, kam směřujeme jako společnost, a chovat se podle zásad, které jsou v souladu s lepším fungováním této společnosti.
3. Napadá mě např. Warren Buffett, který na charitu pravidelně věnuje 99 % svého jmění a žije si s manželkou skromným šťastným životem. Nebo Bill Gates, který své jmění skrze svou nadaci využívá k vytváření nových inovací, které pomáhají vyhladit globální nemoci, vytvářet důstojné podmínky pro život v rozvojových zemích nebo udávat směr k udržitelnému životu.

Eva Třečková
asistentka developerských projektů

1. Ano, přispívám. Obdivuji energii a zapálení některých lidí v této oblasti, a proto alespoň takto podpořím jejich práci pro druhé.
2. Znamená to pro mne „nutnost“ členů společnosti o ni pečovat. Je třeba nejen „brát“, ale i „dávat“.
3. Velmi jsem obdivovala Petra Kellnera, ne jen proto, že byl skvělým byznysmenem, ale právě i pro jeho skromnost a lidskost. Jeho ztráta mne zasáhla.

Trigema je dlouhodobým partnerem a podporovatelem neziskové organizace Paraple

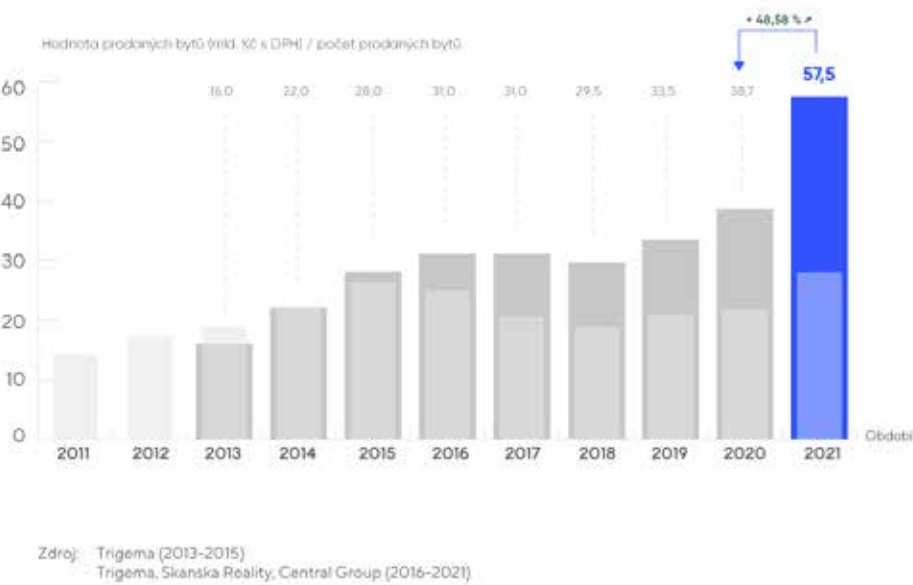
Rok rekordů

Tak by se dal shrnout loňský rok z pohledu rezidenčního trhu. Zároveň byl rok 2021 rokem, který odstartoval novou českou etapu bytového trhu, jejíž jméno je nájemní bydlení.

Praha-Karlín – projekt prémiového nájemního bydlení FRAGMENT

Roční vývoj hodnoty
prodaných nových bytů
v Praze 2011–2021

Statistiky hovoří stručnou řečí faktů: prodeje bytů loni vystoupaly na historická maxima, naopak na rekordní minimum se dostala průměrná roční nabídka volných bytů. Co to ale ve skutečnosti znamená? V první řadě skutečnost, že své majitele našlo v loňském roce 7 450 nových bytů, což je nejvíc za posledních 13 let. Naopak na nejnižší hodnotě za celou historii sledování dat na rezidenčním trhu byla nabídka volných bytů.

Meziročně se na pražském trhu zvedl prodej nových bytů o téměř 28 %, tedy o 1 650 prodaných bytových jednotek. Odhadovaná hodnota prodaných bytů přesáhla 57 miliard korun, což je téměř o polovinu více než v loňském roce a dvojnásobná hodnota za posledních šest let. Vyplývá to z analýzy společností Trigema, Skanska a Central Group.

„Enormní zájem o bydlení v hlavním městě byl poháněný zejména snahou bezpečně uložit své úspory, stále ještě výhodnými úro-

kovými sazbami a přebytkem úspor v domácnostech. To způsobilo, že se v loňském roce prodalo historicky nejvíce bytů od roku 2011,“ potvrzuje Marcel Soural, předseda představenstva investiční skupiny Trigema.

Pro srovnání: v roce 2020 se prodalo v hlavním městě 5 800 nových bytů, o rok dříve 5 600 jednotek a v roce 2018 to bylo rovných 5 000 bytů. Přesně sedm tisíc bytů se prodalo ve sledovaném období pouze v roce 2015.

„V prodeji se loni odrazilo i vědomí, že byt je bezpečné aktivum, které kromě růstu své hodnoty dokáže generovat také výnosy. Dá se tedy říci, že tahounem rostoucí poptávky byli soukromí a stále častěji i institucionální investoři,“ vysvětluje Soural.

Právě poptávka větších investorů, investičních skupin a fondů, která v loňském roce výrazně rostla, je trendem, který lze nadále očekávat i v roce 2022.

V loňském roce sehrály v prodeji výraznou roli stále ještě výhodné úrokové míry z hypoték, zejména v prvních třech kvartálech loňského roku, kdy byly sazby stále velmi nízké. Vždyť průměrná úroková sazba hypoték byla podle ukazatele Fincentrum Hypoindex v prvním kvartále 1,93 %. V polovině roku pak sice dosahovala už na 2,23 %, ale velká část investorů tušila další zvedání sazeb, a právě tato motivace urychlila poptávku po novém bydlení. I přesto, že se ve třetím kvartále začaly sazby rychle zvyšovat, v celém loňském roce stimulovaly vysoký zájem o bydlení.

Stejně jako poptávka po novém bydlení byla loni rekordní i poptávka po hypotékách. Jejich objem se ke konci roku 2021 vyšplhal na částku 430 miliard korun, což je zhruba o sedmdesát procent více než v dosud rekordním roce 2020. Loni pak poskytly banky 135 000 hypoték.

„Enormní zájem o bydlení v hlavním městě byl poháněný zejména snahou bezpečně uložit své úspory.“

— Marcel Soural

NABÍDKA BYTŮ

NA HISTORICKÉM MINIMU

Na opačné straně rekordních hodnot se loni ocitla nabídka nových bytů, která překonala své historické desetileté minimum. Ke konci loňského roku mohli zájemci o bydlení v Praze vybírat z pouhých 2 850 dostupných bytů, což je sice o 100 volných bytů více než v předchozím čtvrtletí, ale v meziročním srovnání jde o 42% pokles (o 2 100 volných bytů méně). Oproti poslednímu čtvrtletí roku 2015 jde však o více než 50% pokles nabídky nových nemovitostí.

přes skutečnost, že v loňském roce počet zahájených bytů v Praze meziročně značně narostl o 155 %.

Developeři sice byli loni v přípravě nových projektů aktivní, nedařilo se jim ale dostatečně rychle a v dostatečném počtu stavby povolovat. Jenom v loňském roce bylo v metropoli připravováno už na 130 000 bytů.

NEJDRAŽŠÍ BYDLENÍ OPĚT

NA PRAZE 1 A 2

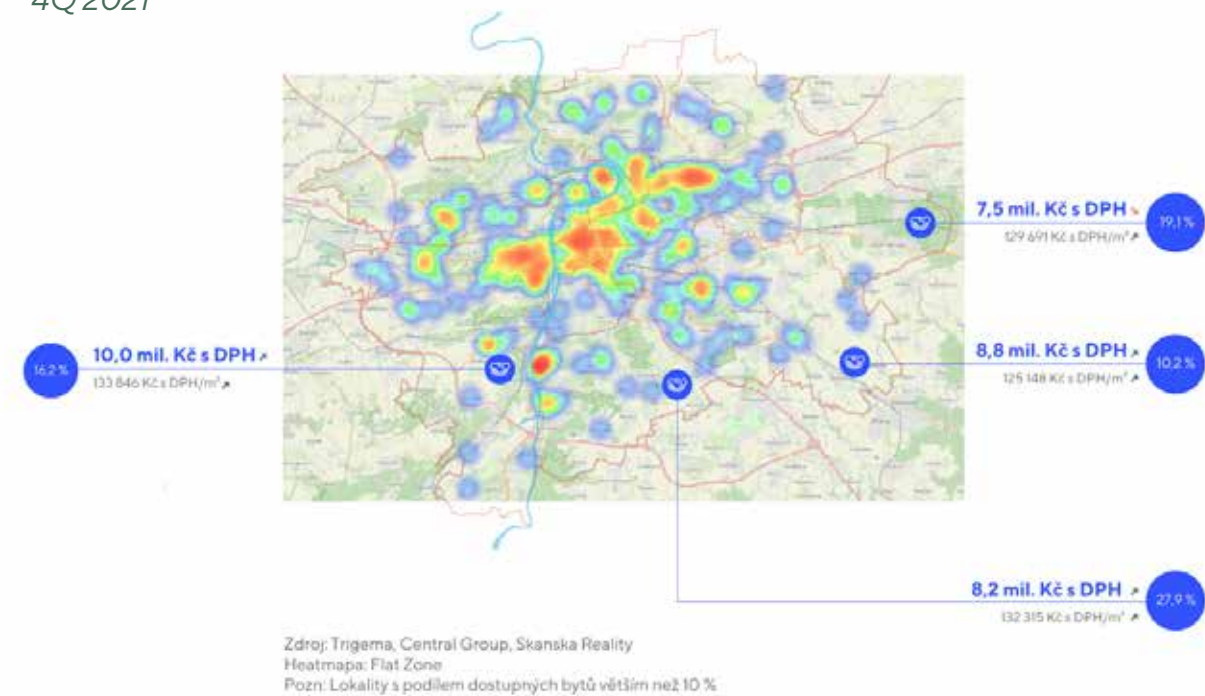
Stále větší rozpětí mezi poptávkou a nabídkou mělo také vliv i na růst cen. Průměrná cena za prodaný nový byt dosáhla v metropoli v posledním čtvrtletí minulého roku na rekordní sumu 137 946 korun za m², což je v meziročním srovnání o téměř 28 % více. Nabídkové ceny se pak pohybovaly okolo 144 000 korun za m², což je v porovnání s koncem předchozího roku nárůst o 24 %.

Nejdražší byty byly už tradičně v centru Prahy, konkrétně na Praze 1 a 2, kde byla zároveň nejnižší nabídka bytů. Naopak „nejlevnější“ byty nabídla Praha 8, a to za průměrnou cenu 136 605 Kč za m². Tato pražská čtvrť taky vykazovala nejnižší mezikvartální tempo růstu cen – pouhých 0,5 %.

Ceny v ostatních městských částech byly víceméně vyrovnané. Nejvyšší poptávka po novém bydlení se týkala Prahy 4, 5 a 9 – v těchto městských obvodech se prodalo 53 % všech bytů v Praze.

Z těchto tří nejpreferovanějších pražských čtvrtí se nejvíce bytů v roce 2021 prodalo v Praze 5, a to konkrétně 1 367. Praha 5 tak udržela prvenství z minulých let ve vysokém zájmu o byty. V městské části Praha 4 se loni

Prodej nových bytů v Praze 4Q 2021

prodalo 1 306 bytů a v Praze 9 to bylo 1 277 prodaných jednotek. Vysoký zájem o bydlení pak zaznamenala i Praha 10, kde se loni prodalo na 926 bytů, a Praha 8 s počtem 842 prodaných jednotek.

Stabilní poptávka po nových bytech současně ale neznamená, že se v průběhu času nemění preference nakupujících. Na rozdíl od předchozích let, kdy se zájem kupujících přesouval k menším bytům, jsme mohli v loňském roce sledovat, že význam malých bytů mírně klesal, a to i přes fakt, že malé byty 1 + kk a 2 + kk představovaly 66 % celkové poptávky v metropoli. Největší změnu jsme mohli vidět v mírném ústupu zájmu o garsonky – v roce 2019 byl podíl prodaných 1 + kk bytů 30,5 %, v roce 2021 zhruba 25 %.

NEJVĚTŠÍ ZÁJEM BYL O 2 + KK

Nejvíce prodaných bytů v posledním čtvrt-

letí loňského roku bylo opět dvoupokojových, z celkového počtu se jich prodalo 42 %. Dvoupokojové byty následovaly v prodejích garsoniéry, které tvořily zhruba 23 % všech prodaných bytů, a dispozice 3 + kk, které se na celkových prodejích ve 4Q podílely 22 %. Čtyřpokojových bytů se prodalo v Praze téměř 10 %.

Zájem o menší byty byl dán zejména vyšším počtem jedno- a dvoučlenných domácností, což je celosvětový trend ve vyspělých zemích, rychlým růstem cen a klesající dostupností bydlení i faktem, že malé byty mají lepší investiční výnosnost než velké byty.

V posledním kvartále roku 2021 jsme mohli sledovat poměrně zřetelné snížení průměrných ploch jak nabízených, tak prodaných bytů. V obou případech tato hodnota v porovnání s předchozím kvartálem klesla zhruba o 4 metry. Průměrná výměra nabízeného

bytu tak činila na konci roku 67 m². Průměrná výměra prodáváného bytu byla o 5 m² nižší než u nabízeného.

ZÁJEM JE O STARŠÍ I NÁJEMNÍ BYTY

Kromě nových bytů se loni rychle tenčila i zásoba starších bytů. Mezikvartální srovnání ukázalo, že počet nabízených secondhandových bytů byl loni meziročně nižší o 430 (-11 %). Důvody můžeme hledat jednak ve všeobecně vysoké poptávce po nemovitostech, kterou podpořilo také zrušení 4% daně z převodu, a v posledních měsících také ve skutečnosti, že mnoho majitelů si potenciální prodej rozmyslelo a rozhodli se byt si ponechat jako komoditu nepodléhající inflaci. Klesající nabídka má za důsledek stejný jev jako na primárním trhu – celková i jednotková průměrná cena na tomto trhu neustále roste. Meziročně průměrná jednotková nabídková cena vzrostla o 16,9 % na 126 557 Kč za m² a ceny secondhandových

„V prodejích se loni odrazilo i vědomí, že byt je bezpečné aktivum, které kromě růstu své hodnoty dokáže generovat také výnosy.“
— Marcel Soural

bytů se loni začaly dostávat do blízkosti cen novostaveb. Plošná průměrná cena bytu k sekundárnímu prodeji v Praze ke konci roku činila 9,4 mil. Kč.

Nejbohatší nabídka secondhandových bytů zůstává v Praze 5, kde se nabízelo více než 18 % všech secondhandových pražských bytů. Více než 10 % nabízených bytů v Praze pak bylo loni ve východní části, tedy v Praze 4, 9 a 10. Nejvíce nových secondhandových bytů přibýlo na Praze 4, 6 a 9.

Stejně jako zásoba starších bytů se v loňském roce snižovala i zásoba nájemních bytů.

Důvodů bylo hned několik: postupný návrat do běžného života v metropoli po covidové pandemii, návrat studentů do hlavního města i rostoucí ceny bytů určených do osobního vlastnictví, které začínají být pro střední a nižší třídu neakceptovatelné.

V meziročním srovnání klesl počet nabízených nájemních bytů o 48 % (vysoké číslo je ale způsobeno i srovnávací základnou, která byla z důvodu pandemie a přechodu velké části nabízených krátkodobých nájmu skokově navýšena). V nájemní nabídce je stále na 7 100 dostupných bytů, což by v předešlých letech činilo solidní zásobu.

O nájemní bydlení se loni začali zajímat i developeři, z nichž někteří se rozhodli postavit domy nájemního bydlení. Větší část těchto nájemních projektů však byla či je určena k prodeji některému z fondů, který chce jednotlivé byty pronajímat. Někteří developeři se

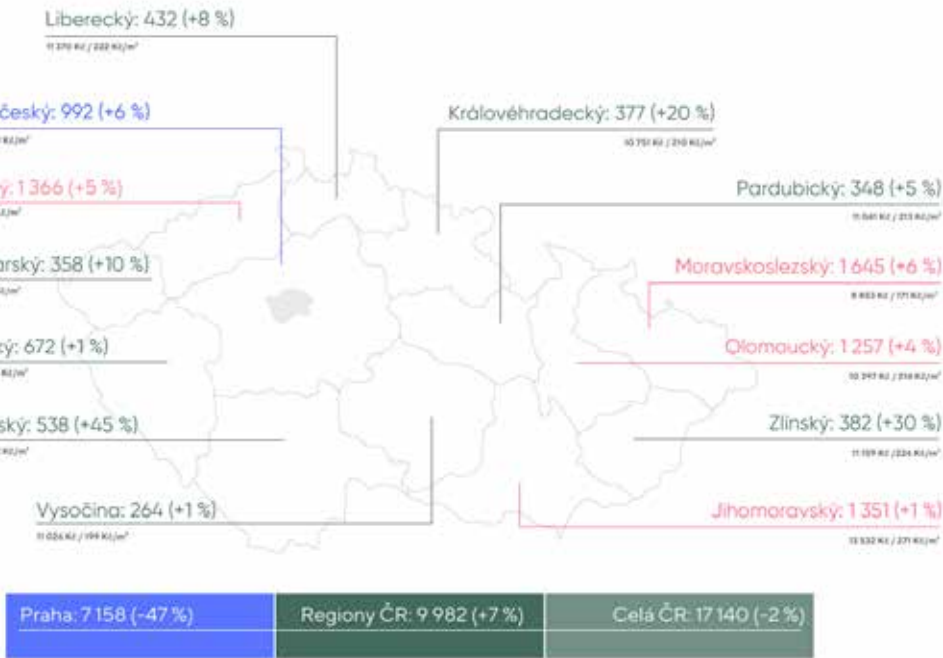
ale rozhodli jít jinou cestou a nájemní projekty si ponechají ve svém portfoliu. Důvodem je zejména zajištění kontinuálně vysoké kvality bydlení a služeb.

LOGIKA VEDE K NÁJEMNÍMU BYDLENÍ
„Od samého začátku byl Fragment připravován jako bytový dům, který postavíme, rozdělíme na spoluvlastnické podíly bytových a nebytových jednotek a rozprodáme. V komplexu je 140 bytů a 10 retailů. Výsledkem by tedy byla nesourodá skupina přibližně 150 spoluvlastníků. V okamžiku, kdy jsme dokončili fázi plánování a spatřili, jak je dům krásný, přemýšleli jsme, jestli bude v silách tolika vlastníků se o něj postarat. Říkali jsme si, že dříve či později bude jejich cílem snaha ušetřit. První krok, který udělají, je ten, že vypnou osvětlení stavby v nočních hodinách. Také budou šetřit na úklidu, sadových úpravách a na zahradníkovi nebo na čištění fasády. Stavba se stane po pěti deseti letech omšlou. Nebudou prostředky nebo vůle investovat do údržby, kterou každý objekt potřebuje. Samozřejmě nemuselo by se to stát, ale mohlo by. Proto jsme se rozhodli si stavbu ponechat. Nedobit ji do spoluvlastnických podílů, ale nechat ji ve vlastnictví jednoho subjektu. Logicky jsme tedy došli k nájemnímu bydlení,“ vysvětluje Marcel Soural důvody, proč se investiční skupina Trigema rozhodla nechat si své nájemní projekty ve svém portfoliu.

V developerských nájemních projektech bylo loni veřejně k dispozici pouze 160 nájemních bytů a jejich cena se pohybovala v průměru okolo 465 Kč/m², tedy o 130 korun víc než u individuální nabídky. Vzhledem k nejistotě na trhu, rostoucí ceně stavebních materiálů a prací i inflačním vlivům se někteří developeři rozhodli ustoupit od svých plánů na výstavbu nájemního bydlení, a vracejí se k prodeji bytů.

BYTOVÝ TRH V 1Q 2022:
RŮST CEN A SLABÁ NABÍDKA
První kvartál roku 2022 byl v mnoha aspektech ovlivněn celospolečenskou situací a vál-

Nabídka dostupných dlouhodobých nájmu v regionech ČR 4Q 2021

Zdroj: Trigema / Flat Zone
Legenda:
Region: počet dostupných bytů k nájmu ve 4Q 2021 (k 31. 12. 2021) + mezikvartální změna
Průměrná cena nájmu / Průměrná cena nájmu za m²

kou na Ukrajině. Ceny nových bytů v hlavním městě vzrostly o třetinu a průměrná prodejní cena v Praze dosáhla v letošním prvním čtvrtletí 145 749 Kč za m². Na vině byly kromě nízké nabídky, která stále zůstává hlavním důvodem rostoucích cen a která se již téměř rok pohybuje jen okolo 3 000 nových bytů, zejména rostoucí ceny vstupů, především stavebních prací, materiálů a energií. V souvislosti s válkou na Ukrajině totiž došlo k dalšímu narušení dodavatelsko-odběratelských vztahů, což má negativní vliv na dostupnost a ceny stavebních materiálů. Některé stavební komponenty od začátku roku zdražily o desítky procent, klíčové materiály dokonce až o násobky stovek procent. Výrazně zdražila například betonářská výztuž, cement, izolační materiály, plechy a řada dalších vstupů. Významné zdražení zaznamenala také energie a v souvislosti s opatřeními ČNB i úvěry.

„Rostoucí ceny bytů bohužel kopírují současnou situaci, kdy je na trhu nejméně nových bytů za posledních deset let. Nabídka se v loňském roce téměř vyprodala a zdoluhavé povolovací procesy stále komplikují novou výstavbu. Zároveň se do rostoucích cen bytů promítly i eskalované ceny všech vstupů: komodit, energií, úroků nebo lidských zdrojů,“ vysvětluje Marcel Soural, předseda představenstva investiční skupiny Trigema, a jeho slova dokládají i data.

Jak vyplývá z analýzy společností Trigema, Skanska a Central Group, prodejní cena nových bytů vzrostla na 145 749 Kč za m² (meziročně o 29,9 % více), a velmi se tak přiblížila i ceně nabídkové, která se na konci čtvrtletí pohybovala těsně pod úrovní 150 000 Kč/m² (149 255 Kč za m², meziročně o 22,8 % více). Nabídkové ceny se přitom dlouhodobě držely 5-10 % nad úrovní cen prodejních.

Za první tři měsíce letošního roku se prodalo 1050 nových bytů. Na konci prvního čtvrtletí si zájemci o nové bydlení mohli vybírat jen z cca 3 200 nových bytů. Oproti stejnému období loňského roku tak měli na výběr o 1000 bytů (24 %) méně. Nabídku nových bytů se kvůli komplikovaným povolovacím procesům dlouhodobě nedaří v potřebném množství doplňovat.

NA PRAHU ZMĚNY PARADIGMATU

Česko na prahu změny v přemýšlení

Loňský rok byl rokem hned několika rekordů:

Poptávka po bydlení byla nejvyšší v historii, nabídka byla nejnižší v historii a Češi si vzali rekordní počet hypoték v ještě rekordnějším objemu. Jedna proměnná však zůstala stejná – povolovací procesy svou dynamiku, bohužel, nezměnily. Výsledků této zvláštní rovnice bylo hned několik: Kromě nejvyšších cen v historii a nejrychlejšího tempa jejich růstu to byl i svižný růst sazeb a zejména začátek proměny, která tuzemský trh s bydlením, ale především Čechy samotné, čeká.

Změna je v naší společnosti chápána spíše s negativními konotacemi. Dvojnásob to platí ve chvíli, kdy se jakákoliv (byť jen potenciální) změna týká bydlení. Češi jsou na tohle téma citliví, skoro se zdá, že citlivější než všichni ostatní. Proměna, která nás na rezidenčním trhu čeká a na jejímž začátku se právě nacházíme, negativní ale není a nebude. Přestože jsme k ní nedošli přirozeným vývojem, ale je

spíše z nouze ctností, může přinést osvěžení a v konečném výsledku i navrátit na trh s bydlením rovnováhu. Jen to chvíli potrvá.

Začneme ale tím, co se letos a zřejmě ani následující roky nezmění. Podle všeho se zdá, že nemůžeme očekávat výrazné zrychlení povolovacích procesů, a to ani přesto, že právě to je něco, co by tuzemský trh s bydlením nakoplo. Jen Praha by potřebovala postavit každý rok minimálně 10 000 bytů. Ve chvíli, kdy je však nutné mít na každý projekt na 70 razítek z nej-různějších úřadů a povolení jedné stavby trvá i deset let, tak je tento cíl v rovině zbožných přání či utopistických představ.

Pokud se nebude víc stavět, zůstane nadále velmi nízká zásoba dostupných bytů, a tím pádem se zřejmě příliš nezmění ani vývoj cen. Zákon trhu totiž platí pořád stejně, bez ohledu na cokoliv: pokud je něčeho málo, je to drahé. A naopak. Důležité však je uvědomit si, že „to

drahé“ ale z bytů nedělá samotná nízká nabídka, nýbrž dlouhodobě neuspokojitelná poptávka. Faktem je, že ceny bytů za posledních sedm let vzrostly o 130 % a odhadovat jejich další vývoj v době, kdy doznívají těžké následky dvouletého covidového martyria a celý západní svět se otřásl ve svých základech ruskou invazí na Ukrajinu, je téměř nemožné. Z logiky výše řečeného ale jasně vyplývá, že ten neoptimističtější scénář nepočítá s ničím lepším, než je zmírnění tempa jejich růstu.

Na řadě je změna, kterou si na začátku letošního roku dokázal představit jen málokdo: Veličinou, o které jsme si ještě na začátku letošního roku mysleli, že se nezmění, nýbrž zůstane konstantně vysoko, byly vyeskalované ceny stavebních materiálů a prací. Jenom-

Předpovídat v tuto chvíli stále nelze nic, takže nezbyvá než usilovně doufat v co možná nejrychlejší ukončení válečného konfliktu na Ukrajině.

A teď jedna z očekávatelných změn: Sazby hypoték dle očekávání z konce loňského roku rostou a podle ekonomů by mohly ke konci roku 2022 dosáhnout až k sedmi procentům. Kromě toho dramaticky rostou ceny energií a společně s nimi i míra inflace. To všechno se bude velkou měrou podílet na proměně struktury zájemců o nové byty. Zatímco v předchozích letech tvořili co do objemu investovaných prostředků převážnou část nakupujících soukromní a drobní investoři, jejichž hlavní motivací bylo bezpečně uložit své úspory a ochránit je tak před inflačními vlivy a (nebo) smysluplně uložit domácí úspory, v letošním

rezidenčního trhu, částečně penězi a částečně společenskou situací. Bude to změna zažitého paradigmatu a myšlení lidí.

Češi totiž, jak je dlouhodobě známo, jsou vlastníci. Vlastním bytem se u nás měří úspěch, vlastní bydlení udává status, vlastnit byt bylo pro několik generací samozřejmé a normální napříč všemi sociálními vrstvami, což mimo jiné vedlo k silnému utužování tzv. NIMBY efektu – hlavně nic dalšího nestavět „na mém dvorku“. V západní Evropě jsou přitom síly rozloženy docela jinak. Hodně se staví a hodně se bydlí v nájmu. Pro ilustraci – zatímco v Česku loni žilo podle Eurostatu v nájmu jen asi 22 % Čechů, v Německu a Rakousku to byl dvojnásobek, ve Švýcarsku pak žije v nájemním bydlení dokonce více než polovina obyvatel. Zdá se tedy, že u našich sousedů je běžné a normální žít

„Velká změna, která český rezidenční trh čeká, se ale zdaleka nebude týkat jen způsobu a formy bydlení.“

že člověk miní, válka mění. V tuto chvíli máme za sebou více než dva měsíce nepochopitelné a krvavé války na Ukrajině. Během nich přišly o život desítky tisíc lidí a začalo být jasné, že dosavadní život celého západního světa se s definitivní platností změnil. Staré časy skončily. Od 24. února se nejprve západní Evropa, poté ale takřka celý svět začal potýkat s nepředvídatelnou situací, o které bylo jasné jenom to, že kromě lidských srdcí otřese i cenami (zřejmě) úplně všeho. Stalo se tak záhy a v reakci na válku prakticky okamžitě a dramaticky vzrostly ceny pohonných hmot, stavebních materiálů i dopravy a dlouho na sebe nenechala čekat ani eskalace cen dalších vstupů nebo stavebních prací. Ale co bude dál? Jak moc to i nadále bude ovlivňovat stavební a rezidenční trh? Jak moc to nakonec ještě ovlivní běžný život nás všech?

roce očekávejme, že podstatnou část zájemců o nové bydlení budou tvořit investiční skupiny a fondy. A tady jsme u největší proměny, která český rezidenční trh čeká a u jejíhož začátku právě stojíme. Má jméno nájemní bydlení a nastane hned z několika důvodů. Tím prvním je skutečnost, že právě institucionální investoři, kteří od developerů nakoupí byty nebo rovnou celé projekty, je otočí zpět k nájemnímu bydlení. Druhým důvodem je fakt, že nové byty budou pro stále větší počet lidí cenově nedostupné. A třetím důvodem je i krok některých developerů nechat si některé projekty jako čistě nájemní ve svém portfoliu.

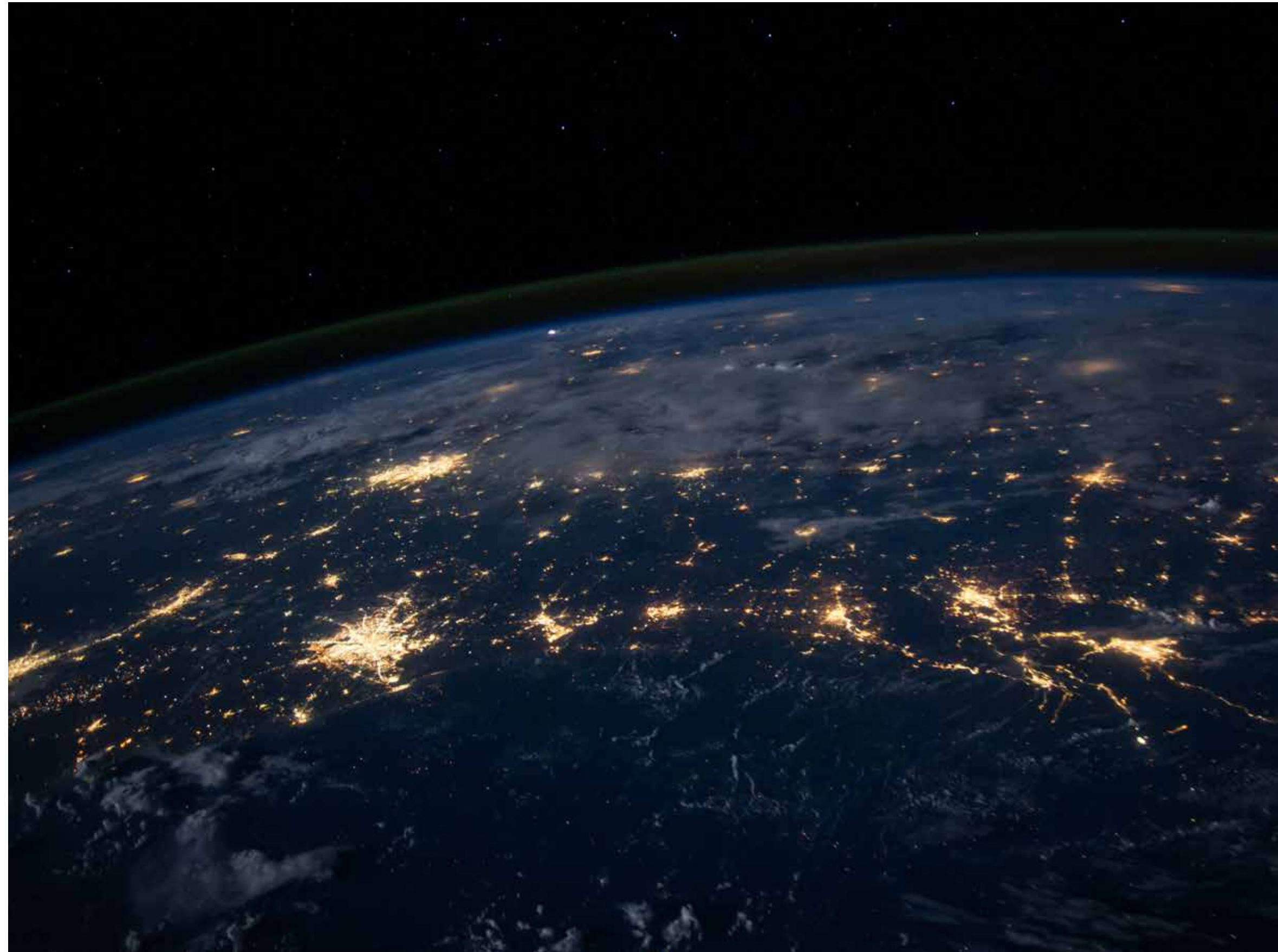
Velká změna, která český rezidenční trh čeká, se ale zdaleka nebude týkat jen způsobu a formy bydlení, bude to změna mnohem zásadnější a niternější, částečně ovlivněná vývojem

v nájemním bydlení a nic to nevypovídá o ekonomické situaci či úspěchu a neúspěchu člověka. A to je přesně ta věc, na kterou si budeme muset zvyknout i v Česku.

Ať se nám to líbí, nebo ne, nájemní bydlení je bydlení budoucnosti a v kontextu aktuálních událostí se spíš dříve než později stane běžnou normou, stejně jako je jí například leasing aut, pronájem elektroniky nebo kanceláří, placení za Netflix a podobně. Je to změna, které se nemusíme obávat, naopak, můžeme ji využít jako příležitost. Přinést totiž může novou nabídku, neotřelé a výjimečné projekty, které v Česku potřebujeme, svěží vítr do jinak patového bezvětrí, které na rezidenčním trhu kvůli příliš komplikovanému povolování, zatím panuje, a v konečném výsledku snad i větší sounáležitost v naší společnosti.

There is no planet B

Lidstvo je stále mocnější a mocnější a má šanci žít lépe než kdy jindy. Můžeme se ale vyhnout katastrofě?

Toulava je projekt, který chce sjednotit rozmanité území uprostřed Čech a zasadit se o zachování zdejšího kraje

Otázka, která pochází ze světového bestselleru anglického spisovatele a environmentalisty Mika Berners-Lee *There is no planet B*, je v době, kdy píšeme tyto řádky, až hrozivě aktuální. Nejen v souvislosti s bezprecedentním útokem Ruska na Ukrajinu se zdá být čím dál jasnější, že pokud lidstvo chce, aby na zemi žily i naše další generace (ideálně spokojeně a v relativním dostatku), stojí před ním zásadní úkol – změnit své chování. A nejlépe začít hned.

Tuto skutečnost si uvědomují nejen miliony lidí, ale k filozofii společenské odpovědnosti a s tím i k odpovědnému podnikání se postupně hlásí stále více světových i evropských firem, které cítí přirozenou potřebu vracet společnosti něco zpět nebo pečovat o své nejbližší okolí a komunitu, která je neodmyslitelným celkem jejich podnikání.

Ať je k tomu vedou silné firemní hodnoty, chuť dělat něco dobrého a nemyslet jen na maximalizaci zisku, nebo ryzí altruismus majitelů firem, zkratka CSR (Corporate Social Responsibility) se stává nedílnou součástí firemních DNA.

Ostatně to, co nám v posledních dvou letech ukázala zcela bez příkras pandemie covidu-19, to válka na Ukrajině ještě víc obnažila – bez ohleduplnosti a udržitelnosti se současný svět prakticky neobejde a je více než nutné uchopit ho koncepčně, nikoliv jednorázově či nahodile. Myšlenka společenské odpovědnosti a udržitelnosti musí prorůst nejen dušemi lidí, ale i podstatou firem a podniků.

Jak píše Kim Hofman z Ogilvy, pandemie vynesla na světlo konkrétní příklady problémů současného světa. V přímém přenosu jsme viděli, že se pandemie dotkla dětí, studentů, matek samoživitelek a důchodců snad ještě více než všech ostatních, sledovali jsme podnikatele, kteří přišli o živnost a často i o všechno ostatní, viděli jsme, jak se z rodičů stali ze dne na den učitelé, sledovali jsme smutek dětí, které neměly počítač pro online výuku, i tíhu a obavy seniorů, kteří si nemohli dojit na nákup. Dívali jsme se, jak ty, kteří se vedle práce starali i o domácnost a děti, zasáhla pandemie s ještě větší silou, viděli jsme, jak část lidí ztratila své blízké, část lidí ztratila své úspory a finance a většina ztratila iluze a sny.

V přímém přenosu jsme mohli vidět, že existuje celá řada problémů, kterou za nás ani při nejlepší vůli nevyřeší stát, úředníci, sociální dávky nebo natisknuté peníze. Na pandemii pak bez varování navázala válka na Ukrajině, abychom v přímém přenosu sledovali katastrofu tamních lidí, stejně jako miliony uprchlíků, kteří pouze s batůžkem osobních věcí byli nuceni opustit své domovy, svou vlast. Pandemie i válka nám bez lakování ukázaly, že na některé problémy zkrátka zůstáváme sami a jediná pomoc, která může přijít, je ta vzájemná. Od lidí k lidem.

Dobro musí mít smysl

Jenomže, co to vlastně znamená „být společensky odpovědný“?

Pokud se společnost rozhodla do svého firemního života pevně zařadit tři kouzelná písmenka CSR, znamená to vlastně, že se ve svém byznysu rozhodla brát ohled nejen na maxima-

„Ctíme přírodu a vážíme jí, proto ve veškerém svém konání usilujeme o trvalou udržitelnost a kvalitu životního prostředí.“

— Marcel Soural

lizaci svého zisku a požadavky svých zákazníků, ale i na očekávání a přání dalších osob, kterých se její činnost nějakým způsobem dotýká, stejně jako na „požadavky“ naší planety. Důležitý je totiž v tomto ohledu vliv nejen na ekonomické i sociální dopady činnosti dané firmy, ale i na udržitelnost a ekologii. Jednoduše řečeno – přistoupením k CSR se firma zavazuje chovat se odpovědně nejen ke svým klientům, ale i k zaměstnancům a vlastně celé společnosti, stejně jako k životnímu prostředí.

CSR je vlastně takové podnikání, v jehož centru pozornosti není jen vlastní zisk, ale stejnou (ne-li větší) měrou i touha společnosti něco dobrého přinést, nějak jí pomoci, posunout svět o krůček dál tím správným směrem. Hlavním smyslem filozofie společenské odpovědnosti organizací je tak nejen podnikat a rozvíjet se, ale i naléhavá vnitřní

potřeba pečovat o svěřené hodnoty nebo svěřená území, rozvíjet společnost okolo sebe či poskytovat veřejně prospěšné služby s cílem dlouhodobé udržitelnosti. Jen tak můžeme ve výsledku vyhrát čas, který smíme na zemi trávit.

CSR se týká tří hlavních oblastí, a těmi jsou ekonomická oblast, environmentální oblast a sociální oblast. Pokud se společnost drží strategie společenské odpovědnosti, v ekonomické oblasti dbá na to, aby její podnikání bylo etické, aby kvalita produktů i servisu byla velmi vysoká, aby podnikání bylo transparentní nebo třeba aby jasně a veřejně odmítla korupci.

V oblasti environmentální pak dbá podnik na to, aby šetřil s vodou i energiemi, podporoval životní prostředí, jak jen to jde, chránil přírodní zdroje, správně hospodařil s odpady apod. V oblasti sociální zodpovědnosti firma dbá například na zdraví, rozvoj a vzdělávání svých

A tady se dostáváme k podstatě věci: CSR není o tom, vybudovat bezbariérový vstup do budovy a vysadit před firmou pár stromů. CSR je filozofie firmy, přesvědčení nejen managementu, ale zejména zaměstnanců, že má smysl chovat se odpovědně. Touha kolegů ctít principy CSR a jejich hrdost, když se to daří. Bytostná potřeba chovat se odpovědně, udržitelně a pomáhat tam, kde je to třeba. V tuto chvíli stojíme na novém začátku.

Máme šanci naše chování uchopit jinak, pozměnit ho, omezit vlastní blahobyt a zábavu a začít se chovat zodpovědně a ohleduplně. Není moc jiných možností, co bychom mohli dělat.

Odpovědné chování je v naší DNA

Investiční skupina Trigema má odpovědné chování ve své DNA zakódováno už od samého začátku jejího vzniku.

„Od první chvíle založení Trigemy bylo jasné nejenom to, že půjdeme cestou transparentního podnikání, to byla a je samozřejmost, ale také fakt, že chceme náš byznys dělat tak, aby měl pozitivní dopad na naše okolí. Od samého počátku jsme například věděli, že kromě stavění se chceme věnovat i zlepšování okolního prostoru pro život tak, aby se v něm lidem lépe žilo,“ vysvětluje Marcel Soural, předseda představenstva investiční skupiny Trigema, s tím, že vylepšování životního prostoru se Trigema věnuje dlouhodobě, systematicky a tak nějak samozřejmě. „Například část korza od metra v Nových Butovicích jsme upravili z naprosto neutěšené špinavé podoby, kdy se tamtudy lidé báli projít, do hezkého, kulturního zeleného veřejného prostoru, kde je radost se zastavit. A to v rámci jednoho teambuildingu,“ vzpomíná Soural.

Stejně jako vášeň pro veřejný prostor, tak je naprostou součástí Trigemy už déle než 20 let podpora Centra Paraple. A stejně jako touha zlepšovat místa pro život, vznikla i pod-

pora Paraplete tak nějak živelně a mimoděk, bez jakýchkoliv formalizovaných strategií. V roce 1998 jsme získali zakázku na dostavbu a rekonstrukci sídla Centra Paraple. Pět etap stavebních prací, které zabraly celkem tři roky, byly pro nás výzvou a za tu dobu jsme stihli činnost Paraplete poznat zevnitř. Dávalo nám velký smysl, co v Parapleti dělají, a když jsme v únoru 2001 stavbu předali, rozhodli jsme se stát jejich hlavním partnerem a začali jsme Paraple podporovat v jeho činnosti. Za tu dobu se podpora činnosti Centra stala nedílnou součástí naší firemní kultury,“ popisuje Soural s tím, že se Trigema každý rok účastní Běhu pro Paraple, Dobročinné akademie a dalších akcí, na kterých Paraple podporuje nejen morálně, ale také finančně, organi-

začně nebo prostřednictvím know how. „Jsme pyšní, že můžeme Paraple tak dlouho podporovat, protože dlouhodobost a udržitelnost je u nás hlavní cesta, kterou držíme nejen ve spolupráci s Parapletem, ale obecně v našem podnikání,“ vysvětluje Soural. „Nestačí jen dát někam peníze a říct: ‚My sponzorujeme, my děláme charitu.‘ To je málo. Podpora má mnohem více tváří a podob a nejcennější je na ní vzájemné učení, předávání a sbírání zkušeností a světonázoru. Obogatění je pak vzájemné,“ vysvětluje Soural.

Centrum Paraple není jedinou organizací, kterou Trigema dlouhodobě podporuje. Pojdte se s námi podívat, jakým prospěšným aktivitám se Trigema věnuje.

Czech Photo Centre, Seydlerova, Praha 13 – www.czechphoto.org

Výstava 27. ročníku soutěže Czech Press Photo. Národní muzeum Praha

Trigema podporuje Centrum Paraple od roku 1999

Vzdělávání

CZECH PHOTO, O.P.S.

Dlouhodobě podporujeme obecně prospěšnou společnost Czech Photo, jejímž jsme generálním partnerem. Czech Photo se kromě jiného věnuje oblasti mediálního a vizuálního vzdělávání, kdy vzdělává děti o tom, jak vypadá fotografie, která promlouvá, a jak takovou pořídit. Vybízí je k přemýšlení a vlastní tvorbě, učí je rozlišovat kvalitní fotografické zpravodajství, bulvár nebo i fake news a pořádá i fotografickou soutěž pro děti a mládež Czech Photo Junior, které probíhá paralelně s renomovanými soutěžemi Czech Press Photo a Czech Nature Photo. Czech Photo pořádá workshopy ve školách, ke kterým na úvod natočila společnost video klip Necvakejte. Foťte!

Umění

CZECH PRESS PHOTO

Od roku 2017 podporujeme obecně prospěšnou společnost Czech Photo, která každoročně pořádá prestižní fotografickou soutěž Czech Press Photo, jejímž jsme generálním partnerem. Od října roku 2016 spoluprovádíme Czech Photo Centre prostory, které jsme pomohli vytvořit a zrekonstruovat a které jsou moderním multifunkčním výstavním prostorem na Praze 5, v lokalitě Stodůlek. Czech Photo Centre vytváří uměleckou zónu mimo městské centrum a jeho cílem je poskytnout prostor pro seberealizaci hlavně mladým lidem, ale nejen jim. Jde o místo, které propojuje komunitu místních obyvatel napříč věkovými či sociálními skupinami a kde se Pražané a další návštěvníci setkávají s díly předních českých i světových fotografů i se streetarto-

vými instalacemi. Czech Photo Centre navíc provozuje unikátní Czech Photo Archive, průřezový archiv nejlepších fotografií, který je připravený k zapůjčení napříč celou republikou.

JATKA78

Jatka78 jsou divadelním sálem, malou scénou, tréninkovou halou, zkušebnou, galerií a barem & bistro. Jatka78 jsou místem s ideálními podmínkami pro nový cirkus, tanec, nonverbální, alternativní a loutkové divadlo. Je to prostor otevřený českým i zahraničním souborům, uzpůsobený pro rezidenční projekty a představení, workshopy, konference, diskuze, přednášky, výstavy a happeningy. Jatka 78 podporujeme od roku 2017, baví a těší nás sledovat nevšední pojetí a propaga-

ci nových uměleckých směrů, o které se Jatka78 snaží, a zároveň nesmírně tvůrčí a živou uměleckou atmosféru, která v celém prostoru panuje.

DEJVICKÉ DIVADLO

Divadlo vnímáme jako jedno z nejdůležitějších umění, jako formu podobenství světa. I proto už od roku 2014 podporujeme pražské Dejvické divadlo. To si od svého založení vybudovalo pověst jednoho z nejvyhledávanějších a nejnavštěvovanějších českých divadel se zřetelným názorem a silnými hereckými osobnostmi.

Život

CENTRUM PARAPLE

Každý rok přibude v České republice téměř 200 vozíčkářů. Lidem ochrnutým po poranění míchy již od roku 1994 pomáhá Centrum Paraple a my pomáháme Centru Paraple od roku 1999, a to jak finančně, tak i materiálně. Podpora činnosti Centra se za tu dobu stala nedílnou součástí naší firemní kultury a vnímáme ji jako vzájemně obohacující. V pomoci lidem s poškozením míchy k naplněnému a nezávislému životu vidíme velký smysl a naplnění.

Místa

TOULAVA

Naši filozofii je vytvářet lepší prostor pro život. I proto rádi objevujeme výjimečná místa,

*„Věříme v lidskost a sounáležitost.
Cítíme, že je naší povinností pomáhat
v místech, která byla zasaženou přírodní
nebo jinou katastrofou. Pomáháme
tam, kde je to potřeba.“*

pomáháme jim k rozvoji. Toulava je projekt, který chce sjednotit rozmanité území uprostřed Čech a zasadit se o zachování zdejšího kraje, do něhož by se lidé mohli vracet i za desítky let. Zříceniny a tvrze na kopcích a skalách nad řekou, nejkrásnější jihočeské vesnice ve stylu rozmařilého selského baroka, okouzující města Tábor a Bechyně či široké spektrum dalších příležitostí pro trávení volného času jsou tím, co může Toulava svým návštěvníkům nabídnout.

KORZO NOVÉ BUTOVICE

V Nových Butovicích sídlíme a máme to tu prostě rádi. I proto jsme se v roce 2019 rozhodli oživit neutěšené prostranství u východu z metra na moderní korzo s posezením a zelení, která odkazuje ke klidným japonským zahradám, a s open air uměleckou galerií, která nabízí ty nejlepší soudobé fotografie. Kolem naší vinárny Cyberdog pak vzniklo přirozené centrum setkávání, dobrého vína a kulturních akcí. Baví nás vytvářet lepší prostor pro život.

Architektura

Nejde nám v první řadě o to, abychom postavili nějakou hmotu, rozprodali ji a vydělali peníze. Naši podstatou je touha postavit něco, na co budeme hrdí a pyšní. Jde o spojení stavitelského umu, architektury a umění. Chceme vzít kus historie, navázat na ni a ukázat, že i dnešní stavitelé umí dělat věci tak, aby byly krásné, užité a inspirovaly další generace.

Pohyb

VOLLEY TEAM ČZU PRAHA

Jsme fanoušky a podporovateli tradičního volejbalového klubu s více než dvacetiletou tradicí. Tato tradice se opírá především o kvalitní a dlouhodobou práci s dětmi a mládeží, na kterou byla činnost klubu vždy prioritně zaměřena. Kromě klubu Volley Team ČZU jsme i podporovateli a fanoušky basketbalového týmu Stavební fakulty ČVUT.

Pomoc tam, kde je to potřeba ČLOVĚK V TÍSNI

Sounáležitost a solidarita jsou hodnotami, které ctíme. Bolest a neštěstí jiných se nás hluboce dotýkají, ať jsou způsobeny přírodní katastrofou nebo lidskou rukou. Proto už téměř deset let finančně pomáháme prostřednictvím sbírek Člověka v tísní při živelních a dalších katastrofách, jako byla zemětřesení na Haiti a v Japonsku, tornádo na jižní Moravě nebo válka na Ukrajině.

Zaměstnanecké sbírky

KOLEGIALITA A SOUNÁLEŽITOST

Každoročně dáváme všem našim kolegům dárek k narozeninám a s ním i možnost se tohoto dárku vzdát a jeho hodnotu věnovat na dobročinné účely. Každoročně naši zaměstnanci s hrdostí přispějí desítkami tisíc korun konkrétním lidem nebo neziskovým organizacím, které pomoc potřebují. Vybrané prostředky jsme věnovali například organizacím Cesta domů,

Úprava korza Nové Butovice

Dům pro seniory v Rudné, Neviditelné výstavě na pomoc nevidomým lidem nebo na nákup elektrického vozíku pro nemocnou holčičku.

Životní prostředí

UDRŽITELNÉ STAVBY

Svým konáním se snažíme zasazovat o trvalou udržitelnost a kvalitu životního prostředí. Už v roce 2012 jsme začali stavět domy v energetické skupině B (energeticky úsporné stavby) a s každým dalším projektem tento standard posouváme. Snižování energetické náročnosti budov je pro nás jednou z priorit až směrem k pasivním stavbám. Provozujeme také Vědeckotechnický park v Rostokách, v němž probíhá výzkum

na poli spalovacích motorů a alternativních zdrojů energie, které jsou zásadní pro trvale udržitelnou mobilitu s minimálním dopadem na životní prostředí.

OCHRANA PTÁKŮ VE MĚSTECH

Naše činnost se bezprostředně dotýká městské krajiny, jejíž tvář naší činností měníme. Záleží nám na všech obyvatelích města, těch ze zvířecí říše nevyjímaje. I proto jsme se už před mnoha lety rozhodli zařadit mezi firmy, které provádějí zateplování budov na základě doporučení České společnosti ornitologické a aktivně pomáhají při ochraně rorýsů na realizovaných stavbách (ve spolupráci s projektanty, investory a úřady).

Investiční skupina Trima
pomáhá v těchto oblastech:

*Vzdělání
Kultura a umění
Život
Výjimečná místa
Pohyb
Přírodní a jiné
katastrofy
Zaměstnanecké sbírky
Životní prostředí*

DO PRÁCE NA KOLE

Už několikátý rok po sobě se pak zaměstnanci skupiny zapojují do celostátní soutěže Do práce na kole. Záměrem projektu je motivovat co nejvíce lidí, aby se naučili používat jízdní kolo (nebo i běh či chůzi) jako pravidelný dopravní prostředek po městě. Když více lidí přesedlá z aut na kola a další bezmotorové prostředky, zlepší si tak nejen kondici, náladu a možná i vztahy s kolegy, ale společně tak přispějí k čistšímu ovzduší a celkově příjemnějším, bezpečnějším a zdravějším městům, kde žijí a pracují.

Dobro zahrnula Trigema do svého firemního života

Ačkoliv je společenská odpovědnost firem (Corporate Social Responsibility – CSR) velmi široký pojem, který každá firma chápe a uplatňuje jinak, základní myšlenkou CSR je fungovat ekonomicky, sociálně a ekologicky udržitelným způsobem. Trigema tento přístup vyznává již přes dvacet let. Pojďme si některé z těchto aktivit podrobněji představit.

Večer věnovaný pro Centrum Paraple – Hvězdy StarDance přišly dokázat, že tančit mohou i lidé s těžkým handicapem

„Natažených rukou je hodně,
ale alokaci prostředků si musí každá
firma mnohokrát rozmyslet.“

„Jsme si vědomi sociální odpovědnosti, kterou jako investiční skupina neseme, a proto se, samozřejmě, angažujeme i v oblasti filantropie. Baví nás investovat tam, kde vidíme přidanou hodnotu pro celou společnost. A tak, jak se zvětšuje naše ekonomická aktivita na trhu, bude se postupně zvětšovat i naše částka na filantropii,“ říká Marcel Soural, předseda představenstva investiční skupiny Trigema.

Trigema a společenská odpovědnost

Žádná firma nežije ve vakuu. Natažených rukou je hodně, ale alokaci prostředků si musí každá firma mnohokrát rozmyslet. Jaký mix zvolila společnost Trigema? Pojdme si to přehledně nastínit.

Centrum Paraple Respektovaná pomoc ochrnutým

Centrum Paraple je obecně prospěšná společnost založená Zdeňkem Svěrákem a občanským sdružením Svaz paraplegiků. „Od roku 1994 pomáháme lidem po poškození míchy a jejich rodinám zvládnout těžkou životní situaci. Je oporou pro ty, kteří právě ochrnuli po úrazu nebo nemoci, i pro ty, kteří tak žijí už dlouho, ale narazili na problém, se kterým si nevědí rady,“ vysvětluje David Lukeš, ředitel Centra Paraple.

Centrum Paraple potřebuje na svou činnost získat od individuálních a finančních dárců prostředky více než polovinu ročního rozpočtu. „Finance získáváme z několika zdrojů. Zásadním opěrným pilířem jsou pro nás dlouhodobí podporovatelé, jak ze segmentu firem, tak individuálních dárců. Pokud jde o firemní podpory, za stěžejní považujeme kontinuální spolupráci a uzavírání víceletých smluv o partnerství. Příkladem takové spolupráce je právě investiční skupina Trigema. V loňském roce se podpora firem vyšplhala na téměř 14 milionů korun od 50 firemních dárců. Finanční dar nám vloni poslalo 158 687 individuálních dárců, v počtu přispěvatelů jsme zaznamenali rekordní číslo, a vybraná částka se pohybuje okolo 17 milionů korun,“ říká David Lukeš.

Zbývající část rozpočtu se skládá z dotací, grantů, úhrad zdravotních pojišťoven a tržeb z vlastní činnosti. Potřebná částka pro zajištění Centra Paraple v roce 2022 je více než 63 milionů korun.

Trigema a Centrum Paraple

„Spolupráce s Trigemou probíhá již od roku 1999. Trigema, tehdy ještě hlavně stavařská firma, byla oslovena s poptávkou na dostavbu sídla Paraplete. Hledali jsme firmu, která by na půdorysu bývalých jeslí dokázala vybudovat funkční stavbu s rehabilitačním i kance-

Charitativní virtuální běh určený pro všechny nejen v ČR. Možné je chodit, běhat, jezdit kákoliv a kdekoliv po celý červen

lařským zázemím, s pokoji o dvaceti lůžkách, bazénem, dílnou, učebnou a kavárnou. Ve výběrovém řízení zvítězila právě Trigema. Po pěti etapách stavebních prací, které zabraly tři roky, se v únoru 2001 stala Trigema jedním z hlavních partnerů Centra Paraple. Když na přelomu let 2009 a 2010 probíhala dostavba levého křídla centra, zvítězila ve výběrovém řízení opět Trigema. Díky úsporám při provádění stavby, zisku, kterého se firma vzdala, věnovala Trigema Parapleti přes tři milióny korun,“ přibližuje ředitel Lukeš a dodává: „Když se Centrum Paraple v srpnu 2010 stalo obecně prospěšnou společností se samostatnou právní subjektivitou, finanční manažer Trigemy nám poskytl účetní konzultace a pomoc při nastavení finančního plánu. Jedním z členů týmu, který transformaci připravoval,

byl také šéf Trigemy Marcel Soural, který se poté stal členem správní rady Centra Paraple a dodnes dohlíží jako člen dozorčí rady nad správným hospodařením naší organizace. Těší nás, že podpora Centra Paraple se stala nedílnou součástí firemní kultury, zaměstnanci i zástupci společnosti se pravidelně účastní akcí pořádaných Centrem Paraple (Běh pro Paraple, Golf pro Paraple, charitativní díl pořadu StarDance a dalších), podporují nás nejen finančně, ale i organizačně a poradensky. Za dobu spolupráce podpořila Trigema Paraple částkou blížící se 20 milionům korun. Dlouhodobě patří mezi naše hlavní partnery a zároveň i nejštědřejší dárce.“

Paraple a Trigema do budoucna

„Cítíme, že jsme si se společností Trigema stále bližší. Obě organizace dynamicky rostou a snaží se zdokonalovat v odvětví, kde působí, a často udávají trendy vývoje a mění zaběhlé standardy. Spojuje nás touha využít moderních technologií ve snaze usnadnit lidem život, hledat nové výzvy a také udržet pracně vydobytou svobodu. Věříme, že naše partnerství zůstane i v dalších letech, které mohou přinést mnohem těžší výzvy, než jsme doposud řešili,“ říká David Lukeš.

Větší Paraple

„Realizace všech našich služeb vyžaduje adekvátní zázemí, které budova v pražských Malešicích ze třicátých let dvacátého století neposkytuje. Abychom se přestali potýkat se stále častějšími haváriemi, musí projít kompletní rekonstrukcí. Jinak bychom riskovali úplné uzavření a absenci jediné komplexní pobytové služby dostupné lidem po poškození míchy v celé České republice. Rekonstrukce a přístavba zajistí moderní ubytovací kapacity a terapeutické prostory v odpovídající kvalitě. Při rekonstrukci budeme dbát na ekologický provoz, ekonomickou udržitelnost a zlepšení energetiky budovy. Zaměříme se na využití alternativních zdrojů elektřiny a vytápění, vybavenost pro provoz

vozidel na elektropohon či instalaci asistivních technologií,” dodává ředitel David Lukeš.

Jak šel čas a na co byly zdroje

V období mezi roky 1994 a 2000 poskytovalo Centrum Paraple poradenské služby a ambulantní sociální rehabilitaci, umožňovalo stáže a praxe studentům fyzioterapie, ergoterapie a sociální práce. Pořádalo v pronajatých zařízeních mimo Prahu týdenní instruktážní sociálně rehabilitační pobyty pro nové klienty s poškozením míchy. Začalo pořádat

také instruktážní sportovní pobyty. Společně se Svazem paraplegiků a s podporou Ministerstva zdravotnictví a Vojtova centra v Římě pořádalo mezinárodní konference na téma léčení a rehabilitace lidí po poškození míchy. Od založení Centra Paraple do roku 2013 byla jeho ředitelkou Alena Kábrtová, fyzioterapii a ergoterapii vedla paní Zdeňka Faltýnková a technický provoz vedl Bohumil Kábrt. Společně se Zdeňkem Svěrákem šlo o nejdůležitější osoby, které pomohly nastartovat celkovou péči o lidi s poškozením míchy po roce 1989.

V letech 1998 až 2000 probíhala bez přerušení provozu rekonstrukce budovy Centra Paraple. V únoru 2001 byla otevřena rekonstruovaná budova s bytovou částí. Během následujících několika měsíců byla uváděna do plného provozu. Kromě ambulantních služeb začali klienti Centra Paraple využívat nejprve týdenní, později zejména 2–3týdenní sociálně rehabilitační pobyty. Činnost se dále rozšiřovala o počítačové kurzy, program Máma, táta na vozíku a kurz Zdravý životní styl. Centrum Paraple, společně se Svazem paraplegiků a se zdravotnickými pracovišti léčícími pacienty po poškození míchy, usilovalo o zvýšení kvality zdravotní péče v této oblasti, o přijetí závazných pravidel – spinálního programu ČR. Dne 6. března 2002 se v Centru Paraple uskutečnilo jednání za účasti zástupců

Novodobá historie Centra Paraple

V roce 2017 se Centrum Paraple obnovením registrace pobytové sociální rehabilitace vrátilo ke svým kořenům, tedy poskytované službě komplexní rehabilitace v multidisciplinárním pojetí. Klient byl vždy v centru zájmu, ale nyní se kolem něj více organizovaně utváří tým specialistů, kteří jsou vedeni case managerem (sociálním pracovníkem). Nad rámec komplexní péče při řešení konkrétních životních situací ve snaze dosáhnout změny se do popředí stále více dostává život jako takový. „Stále častěji narážíme na situace, kdy i přes pochopení a práci na konkrétních cílech klienta není pro takovou změnu připraveno jeho okolí nebo on sám ve svém životním prostředí,” povzdechl si ředitel Lukeš.

Aktivity covid-19 nezastavil

„Toto období, jakkoliv bylo velmi těžké, nám paradoxně přineslo i řadu pozitiv a nových pohledů. Měli jsme možnost vyzkoušet činnosti, které jsme zatím připravovali pouze do strategického plánu na další roky, například terénní práci. Kombinovaný provoz s domácími pracovišti a překážkami v práci nám zase ukázal možné fungování během přestavby Centra Paraple plánované na rok 2022–2027. Naučili jsme se lépe spolupracovat také na dálku, s využitím různých komunikačních kanálů. Dále jsme urychlili přechod na kancelářský software Office 365 a zavedení nového inventarizačního systému. Nejvíce jsme se ale zamýšleli nad tím nejdůležitějším – nad lidmi. Nad klienty i zaměstnanci. U klientů jsme zjistili, že jsou na situaci celosvětového lockdownu připraveni daleko lépe než většinová

„Období covidu-19, jakkoliv bylo velmi těžké, nám paradoxně přineslo i řadu pozitiv a nových pohledů.“

— David Lukeš

Ministerstva zdravotnictví ČR, zástupců zdravotnických zařízení, zástupců Svazu paraplegiků a Vládního výboru pro zdravotně postižené občany na téma přijetí spinálního programu a otevření spinálních jednotek, specializovaných na léčení pacientů s poškozením míchy. V červnu 2002 Ministerstvo zdravotnictví rozhodlo o zřízení dalších 3 spinálních jednotek k již existující SJ v Brně.

V roce 2009 byla přistavena nová budova Centra Paraple s další ubytovací kapacitou, velkou tělocvičnou, sklady, dílnou, počítačovou učebnou a dalšími prostorami. V srpnu 2010 založili Zdeněk Svěrák a Svaz paraplegiků (od roku 2010 Česká asociace paraplegiků – CZEPA) obecně prospěšnou společnost Centrum Paraple se samostatnou právní subjektivitou.

„Od roku 2018 tak intenzivně pracujeme na vizi Paraple 21. století (www.vetsiparaple.cz), která nepředstavuje pouze renovaci a rozšíření malešického centra, ale i změny ve službách, které reagují na měnící se potřeby našich klientů. Součástí této vize je poskytování komplexní ambulantní služby sociální rehabilitace, terénní služby sociální rehabilitace, navýšení kapacity pobytové sociální rehabilitace pro klienty s největší mírou závislosti na pomoci druhých, kvalitní garantovaný informační portál a odborné pracoviště ParaLab, které rozvíjí jednotlivá nejčastější témata související s životem po míšním poškození,” dodává Lukeš.

Přestavba Centra Paraple je plánovaná na několik etap. V první etapě se vytvoří zázemí pro terapeutické prostory potřebné při druhé etapě rekonstrukce a nové pokoje ve zvýšeném standardu.

společnost. Navíc jim to často přineslo výhodu lepší dostupnosti pečujících blízkých osob. U zaměstnanců jsme zase velmi řešili to, jak celou situaci prožívají, jak je pro ně těžké nechodit do práce, respektive vykonávat ji vzdáleně, a že návrat po tom všem nebude jednoduchý. Naštěstí jsme centrum nikdy nemuseli zcela zavřít nadlouho a také se nám podařilo zajistit finance na platy zaměstnanců tak, aby chom nemuseli přistoupit k zákonné možnosti snížit základní plat,” říká ředitel Lukeš. „Vyzkoušeli jsme to, co bychom si v běžném provozu netroufli. Zintenzivnil se náš kontakt s klienty brzo po návratu z rehabilitačních ústavů v domácím prostředí a také s jejich rodinnými příslušníky. Zkušenost z práce v terénu se ukázala jako velmi cenná v dalším rozvoji našich služeb. Byli jsme v kontaktu s dalšími organizacemi a zdravotnickými zařízeními, které působí v oblasti péče o spinální

David Lukeš – ředitel Centra Paraple

pacienty, snažili se pomáhat klientům naší cílové skupiny podle aktuálních potřeb a reagovali na výpadky v systému péče. V době, kdy bylo Centrum Paraple zavřené, vypomáhali naši fyzioterapeuti například na lůžkách oddělení následné péče v Třebotově. V době podzimní uzávěry jsme přislíbili pomoc Magistrátu hl. m. Prahy při zajištění lůžkové kapacity a náš tým asistentů a zdravotních sester byl připraven přijímat na ubytování covid-pozitivní pacienty s míšním poškozením, respektive lidi se zdravotním postižením,” říká David Lukeš.

„Abychom mohli zajistit v některých obdobích roku prezenční služby alespoň částečně, improvizovali jsme a aplikovali mnoho provozních a preventivních opatření. Zajistili jsme dostatečné množství ochranných pomůcek, klienty i terapeuty jsme rozdělávali do menších skupin či zkoušeli testovat. Provoz významným způsobem komplikovaly nařízené karantény, izolace z důvodu covid-pozitivity či absence zaměstnanců kvůli péči o děti a další rodinné příslušníky. Obzvláště náročný byl rok 2020 pro všechny vedoucí pracovníky, kteří vytrvale udržovali spojení napříč organizací, reagovali na neustále se měnící možnosti provozování služeb a kolegům poskytovali podporu v pracovní i osobní rovině. Úspěšné fungování organizace ve složité pandemické době vyžadovalo velkou dávku osobního nasazení

a vzájemné podpory. Stabilita celého týmu Centra Paraple a schopnost přizpůsobit se dané situaci nám umožnila i v roce 2020 společně tvořit, rozvíjet se a ve změněných podmínkách poskytovat služby ve prospěch našich klientů,” dodává na závěr ředitel Centra Paraple David Lukeš.

Dejvické divadlo *Trigema je partnerem Dejvického divadla*

Dejvické divadlo slaví 30 let od svého založení. Za tu dobu si vybudovalo pověst jednoho z nejvyhledávanějších a nejnavštěvovanějších českých divadel. Trvale vyprodané divadlo (což zdaleka není způsobeno jenom jeho komorní kapacitou) nabízí inscenace různých žánrů, které však mají společného jmenovatele: dobré divadlo se zřetelným názorem a s důrazem na herecké osobnosti.

„Trigema je náš partner – donátor, protože my

nepoužíváme označení sponzor, již od roku 2014. Od té doby nám dávají každoročně stejnou částku, která je, řekl bych, průměrná k velikosti firmy. Obdobných partnerů máme přibližně dvacet. Máme i větší a menší,” říká Michal Berka, vedoucí oddělení sponzoringu Dejvického divadla.

„U nás to nefunguje tak, že přijde člověk, řekne, že nám dá nějaké peníze, a za to by chtěl určité množství vstupenek. Proto musíme všechny upozornit, že se stali partnery a jimi poskytnutá částka několikanásobně převyšuje cenu vstupenky. Naše politika je taková, že přepočítáváme výši daru na množství vstupenek. Již nyní jsme se dostali na částku 5 000 korun, přičemž běžná cena vstupenky je desetkrát nižší. Když dostaneme sto tisíc korun, tak za to jako protihodnotu dostanete 20 vstupenek. Uznávám, že to není příliš výhodné, ale partneři to spíš vnímají tak, že jde opravdu o donátorství. Jedna návštěva partnera vždy představuje

„Dejvické divadlo a členové jeho souboru jsou prostředníky při poskytování podpory na dobročinné účely potřebným subjektům.“

— Michal Berka

čtyři vstupenky. Využívají to pro svého obchodního partnera a ten dorazí i s doprovodem. Pochopitelně, že si takových lidí velice vážíme. Domnívám se, že i oni si toho váží, vzhledem k tomu, že divadlo je stále vyprodané,” přibližuje situaci Michal Berka a dodává: „Situace dospěla až tak daleko, že si další partnery ani nemůžeme dovolit, protože jim vlastně nemůžeme již nic nabídnout. Trige-

ma je důkazem toho, že partneři jsou s námi dlouhodobě. Vlastně si ani nepamatuji, že by během mého působení v Dejvickém divadle nějaký partner odešel.“

První představení

První představení se v Dejvickém divadle odehrálo 14. října 1992. Školní inscenaci hry Matěje Kopeckého Johanes doktor Faust uvedl nastupující herecký soubor, který do Dejvického divadla přišel během studia alternativního a loutkového divadla na DAMU pod vedením pedagoga a režiséra Jana Borny. Ten se stal v roce 1993 uměleckým šéfem. Ve stejném roce udělilo Ministerstvo kultury ČR Dejvickému divadlu status profesionálního divadla.

Michal Berka – vedoucí oddělení sponzoringu Dejvického divadla

Původní herecký soubor působil v Dejvickém divadle čtyři sezony. K nejvýznamnějším počínům této éry patří inscenace J. A. Pitínského Sestra Úzkost, která v roce 1995 získala Radokovu cenu jako inscenace roku a Dejvické divadlo se stalo poprvé divadlem roku.

V září 1996 soubor přešel společně s Janem Bornou do nově vzniklého Divadla v Dlouhé. Na jeho místo nastoupil soubor nový a s ním režisér a také pedagog Katedry alternativního a loutkového divadla na DAMU Miroslav Krobot, který se stal uměleckým šéfem divadla. Základ jeho souboru tvořil původně opět celý ročník studentů KALD DAMU, ale postupně se začal zásadně proměňovat (z původní sestavy jsou doposud v angaž-

má herečky Klára Melišková, Jana Holcová a Zdeňka Žádníková). Doplnila jej velmi silná skupina tehdejších třicátníků: Ivan Trojan, Lukáš Hlavica, David Novotný, Martin Myšička, Igor Chmela. Později nastoupili do angažmá mladší členové hereckého souboru Pavel Šimčík, Lenka Krobotová, Jaroslav Plesl, Tatiana Vilhelmová, Simona Babčáková, Martha Issová, Václav Neužil a další.

Potřeba vícezdrojového financování

V červenci 2004 byla příspěvková organizace Dejvické divadlo transformována na obecně prospěšnou společnost, jejímž zakladatelem se stala městská část Praha 6. Zároveň byla uzavřena čtyřletá smlouva o financování divadla touto městskou částí s každoročně snižující se částkou. Tento finanční deficit byl dokryt čtyřletým grantem hlavního města Praha. V červenci 2008 došlo k dalšímu rozvolnění vztahu divadla a Městské části Praha 6 tím, že řídicí orgány divadla (správní a dozorčí radu), které byly doposud jmenovány zakladatelem, nyní volí umělecký soubor Dejvické divadlo.

Dejvické divadlo jako obecně prospěšná společnost je tím závislé na vícezdrojovém financování v rámci grantových systémů (MČ P6, HMP, MKČR) s narůstajícím zásadním podílem hlavního města Praha.

„Dejvické divadlo je obecně prospěšná společnost, jejímž zřizovatelem není ani městská část nebo ministerstvo. Proto ve financování divadla hrají partneři významnou roli. V jiných divadlech dá sponzor nějakou částku, která je vztažena k počtu vstupenek, na něž má takový sponzor během roku nárok. Je to vlastně jediná hmatatelná protislužba, kterou je divadlo schopno nabídnout. Kromě toho je na panelu a na internetových stránkách a na programu umístěno logo sponzora,” vysvětluje Michal Berka a dodává: „Hodnota neboli cena reklamy se vždy odvozuje od počtu lidí, kteří s ní přijdou do styku. U nás je tento zásah o trochu menší, protože máme v hledišti ne-

Jatka78 jsou domovem tanečního souboru DEKKADANCERS. Ten chystá na duben premiéru Strašidla Cantervillského. Lakavá zábavná adaptace, na kterou zveme hlavně pubertáky a děti od 10 let. Do tmy je intimním zážitkem uváděným v průmyslové hale Skleněnka Jatek78, která se celá promění v osobitý svět hlavní hrdinky. V okamžik, který si chcete zapamatovat

celých 150 míst. Dejvické divadlo je fenomén a nemáme problém prodat celou kapacitu hlediště.“

„Když vezmeme celý balík financí, které má divadlo k dispozici, tak něco málo přes polovinu (55 %) tvoří granty a dotace a zbytek jsou částky od partnerů. Město Praha nám každoročně poskytuje částku 15,5 milionu korun a městská část Praha 6 dává dva miliony korun. Tržby za vstupenky vzhledem k naší malé kapacitě představují opravdu jen malou část z celkové sumy, kterou má divadlo k dispozici,“ říká Michal Berka.

Divácký zájem trvá

V letech 2014–2016 byl uměleckým šéfem divadla režisér Michal Vajdička. Miroslav Krobot nadále zůstává v souboru jako herec. Od 1. ledna 2017 je uměleckým šéfem Dejvického divadla Martin Myšička.

Výraznou součástí dramaturgie Dejvického divadla tvoří současná dramatika, jak zahraniční (Joe Penhall: Krajina se zbraní, Dennis Kelly: Debris, Patrick Marber: Dealer's Choice a další), tak domácí. Divadlo iniciuje vznik původních textů českých a slovenských autorů a klade důraz také

na autorskou spolupráci s umělci názorově i generačně spřízněnými a klasické hry (Shakespearův Hamlet a Večer tříkrálový, Gogolův Revizor, Čechovovy Tři sestry a Racek a další). Během své existence se Dejvické divadlo stalo pětikrát divadlem roku, řadu významných ocenění získaly nejen inscenace, ale i jednotliví umělci. Každoročně se jméno Dejvického divadla objevuje v nominacích na nejprestižnější divadelní ceny.

Sami pomáhají

„Dejvické divadlo a členové jeho souboru jsou prostředníky při poskytování podpory na dobročinné účely potřebným subjektům. Pověst divadla a známé tváře pomáhají získat pomoc tam, kde oficiální zdroje nestačí,“ pochlubil se Michal Berka.

Jatka78 nejsou jen divadlem

Největší tržnice v Praze slaví 127 let. Má za sebou prosperitu, úpadek, několik neúspěšných pokusů o oživení a dnes jsme svědky určitého zmrtvýchvstání. Po éře vietnamských stánků se z tržnice sice pomalu, ale přece stává centrum kultury i kvalitní gastronomie. Kromě toho najdeme na tržnici i originální „úkaz“, který v sobě kombinuje lehkost cirkusu, vášnivost tance, nonverbální, alternativní a loutkové divadlo s klasickou činohrou a mnoho dalších věcí. O Jatkách78 jsme si s jejich ředitelem Štěpánem Kubištou krátce povídali.

Jak byste charakterizoval Jatka78?

Jatka nejsou jen divadlo, ale multifunkční prostor. Najdete u nás divadelní sál, Malou scénu, tréninkovou halu, taneční zkušebnu, galerii, bar s bistroem. Tento náš prostor v industriálních halách v pražské tržnici je ideálním místem pro nový cirkus, tanec, nonverbální, alternativní a loutkové divadlo.

Jsme domovská scéna zakládajícího souboru Cirk La Putyka, dále pak tanečního souboru DEKKADANCERS a Heaven's Gate režiséra a producenta Viktora Tauše. Mezi hostující soubory patří například Bratři v tric-ku, Temporary collective, My kluci, co spolu chodíme, a další soubory. Důležitou součástí dramaturgie jsou také hostování zahraničních souborů. A od roku 2021 provozujeme scénu šapitó Azyl78 na Výstavišti Praha. Právě šapitó nám po pandemii velmi pomohlo. Nebo spíš uprostřed ní, ale ve chvíli, kdy bylo možné jít do divadla bez omezení, ale lidi se nevraceli. Do stanu přišli, někteří třeba ze

zvědavosti, ale přišlo jich hodně. Nyní s ná- vštěvností trochu bojujeme. Je to jednou tak a jednou tak.

Šlo by to bez sponzorů?

Rozhodně nešlo. Mít vlastní prostor, který by umožňoval zkoušet, trénovat a hrát pod jed- nou střechou, byl dlouholetý sen principála Cirk La Putyka Rosti Nováka mladšího. Díky podpoře našich uměleckých přátel, několika- měsíční práci řady dobrovolníků a finančním příspěvkům firem i jednotlivců se nám sen podařilo uskutečnit. Dne 5. listopadu 2014 jsme mohli zahájit dvouměsíční zkušební pro- voz, který nám ukázal cestu do budoucnosti.

V roce 2015 jsme uspořádali crowdfundin- govou kampaň, jejímž cílem bylo sehnat pro- středky na částečné stavební úpravy prostor a nákup základního technického vybavení, které by umožnilo celoroční provoz. Jmeno- vala se Nakopni Jatka a vybralo se tenkrát téměř 2 500 000 Kč. Jatka78 jsou tedy diva- dlo, které vzniklo z potřeby lidí, doby a kultur- ní společnosti. Děkujeme všem dosavadním podporovatelům a divákům za to, že můžeme nadále rozvíjet tento svůj sen.

Kolik sponzorů máte?

Celková částka za rok 2021 byla 4 022 134 Kč. Samozřejmě. Bez partnerů by to nešlo. Ale našimi partnery jsou i naši diváci. Nejen ti, co chodí pravidelně a kupují si vstupenky a do- poručují nás dál, nebo svým blízkým kupují k Vánocům vouchery k nám do divadla. Ale také ti, kteří nás podrželi během pandemie co- vidu-19. V říjnu 2020 jsme založili mecenášský klub Patron78. Jeho členové mohou přispět buď jednorázovou částkou, nebo pravidelně. Celkem nás podporuje již 430 lidí a ti vybrali 862 000 Kč. I to je zahrnuto v celkové částce za partnerství a je tedy nezanedbatelnou sou- částí našeho rozpočtu. Každý, kdo má naše aktivity rád, může do klubu vstoupit kdykoliv. A my mu na oplátku pošleme některé informa- ce o předprodejích jako první, zajistíme třeba i lepší místa v hledišti nebo přístup na zkoušku.

JATKA 78

www.jatka78.cz

Můžete zhodnotit spolupráci s Trigemou?

Společnost Trigema nám dává každý rok 50 000 Kč a další prostředky v rámci sponzoringu. Moc si toho vážíme. Přál bych si jen víc těch, kterým kultura není jedno a chápou, že je potřeba ji finančně podporovat, protože co bychom byli bez ní.

„Umění a kulturu chápeme jako jeden z důležitých pilířů, který spoluformuje lidský charakter a dodává člověku originalitu a um podívat se na věci z jiného úhlu pohledu. Proto se snažíme pomáhat k nezávislosti i v této oblasti,“ doplňuje jeho slova i Marcel Soural, předseda představenstva Trigemey.

Játka čekají velké změny

Pražská tržnice v Holešovicích fungovala jako játko téměř sto let. Pro svou ideální polohu tak působila až do roku 1983 a deset let na to byla prohlášena kulturní památkou. V areálu pražské tržnice se nachází 30 zděných nebo částečně zděných budov a desítky pevných stánků. Některé z budov město pronajímá, zázemí zde našel například divadelní prostor Játka78 nebo designový trh Mint.

Dnes jsou však budovy uvnitř areálu v secesním a novorenesančním stylu téměř na spadnutí. Každým dnem se tak prodražuje jejich rekonstrukce, a tím se jen prodlužuje čas, kdy se z tržnice může stát to místo, které tu z něj chtějí mít. A nejen architekti, ale především obyvatelé Prahy 7.

Památky se v Čechách většinou nechají zchátrat, následně se zbourají a na jejich místě vyrostou kanceláře. Něco podobného se vlastně stane i tady. Budou se však bourat pouze dvě budovy u vstupu z Jateční ulice a pár dalších modernějších přístaveb. Domy označené za kulturní chráněnou památku tu momentálně leží ladem, aby se z nich za dvacet let stalo místo, kde se bude spojoval maloobchod, kultura, gastronomie, kanceláře a prostory pro volný čas.

Všechny budovy v tržnici označené za architektonické skvosty se zrestauroují, některé se rozpůlí a vloží se mezi ně betonová konstrukce. Dominantou celé tržnice má

být malé náměstí, kde vedle secesních domků bude stát skleněná budova obložená dřevem.

Dojde i k výstavbě vyhlídkové věže, která má být stejně vysoká, jako byl komín, jenž na tomto místě stál za dob jatek. Dominantou a srdcem tržnice však budou stánky. Ne ty, na které byli návštěvníci zvyklí, půjde o mobilní stánky, kde se bude nacházet například infocentrum. Veškeré změny se budou provádět velmi ekologicky. Architekti vedle dešťové vody chtějí brát třeba i vodu z Vltavy a využívat ji k ochlazení budov. Plánují v areálu, a především na parkovišti, vysázet až sedmdesát stromků.

Pražská tržnice se má v následujících letech stát symbolem úspěšného města 21. století. Slibuje si, že naláká jak starší rezidenty, tak i mladé obyvatele celé Prahy, a dokonce i turisty. Jako jedna z prvních se může na svou proměnu těšit budova s číslem 4. Jde o bývalou jateční burzu. Zde se plánuje tradiční restaurace, která by měla odkazovat na historii tohoto místa a k doštání zde tedy bude především maso a pivo.

Minulost s budoucností

Zemský zákon ze dne 9. března 1889, č. 19, nařizoval zřízení ústředních jatek, a to do 1. července 1895. Po jejich otevření byly postupně rušeny nejdříve soukromé porážky a po sloučení okolních obcí ve Velkou Prahu (1922) byly uzavřeny i jatky předměstské. Dobytek na území tehdejší Velké Prahy nesměl být poražen nikde jinde než v ústředních jatkách. Dokonce maso dovezené do Prahy z okolních obcí muselo projít jatkami za účelem zvěrolékařské prohlídky. Výjimku mohly mít pouze malé porážky, kde se vykonávala zvlášť zdravotní prohlídka poraženého dobytka.

Za podobou tržnice stojí architekt Josef Srdínek. Na základě jeho návrhu byla tržnice postavena v letech 1893 až 1895. Od svého počátku budovy nesloužily jako tržnice, nýbrž jako ústřední játko města. Do tržnice se bude vjíždět novým vjezdem, který povede

z Argentinské ulice. Areál bude upravován na základě architektonického návrhu Víta Másla ze studia CMC architects. V komplexu bude vysazena zeleň a umístěny nádrže na dešťovou vodu. Součástí bude dětské centrum, divadlo, supermarket a stále v ní bude společnost Alza, kterou v Holešovicích najdeme i dnes. Asijská tržnice se rovněž zachová.

CSR Corporate Social Responsibility Nejde o zisk, ale o dobro

V dnešní době nemá cenu polemizovat o tom, zda v České republice máme nebo nemáme společensky odpovědné firmy. Jistě existuje velký rozdíl mezi jednotlivými podnikatelskými subjekty. Některé mají specializovaná oddělení na společenskou odpovědnost, vnímají ji jako nedílnou součást strategie firmy a vytvářejí plány, v nichž společensky odpovědné aktivity firmy přímo podporují její byznys. Najdete ale mnoho firem, které společenskou odpovědnost neřeší jako uvědomělý a plánovaný proces. Přistupují ke společenské odpovědnosti jinak, dá se říci, že se chovají intuitivně. Obecně platí, že mezinárodní korporace a velké národní firmy jsou nositeli sofistikovanějších příkladů společensky odpovědného chování. V malých firmách najdete spíše příklady intuitivních přístupů.

Definice podnikatelského úspěchu přesahuje ziskovost, míru růstu a známost značky. V dnešním světě zákazníci, zaměstnanci a další zainteresované strany posuzují společnost podle toho, jak její činnost ovlivňuje okolí, ekonomiku, životní prostředí a společnost jako celek. Jinými slovy, podle toho, zda jí záleží na vyšším dobru, a ne pouze na vyšším zisku. Postupy společenské odpovědnosti firem jsou způsobem, jak ukázat postoj firmy k této záležitosti.

Společenská odpovědnost podniků je typem samoregulace podniků, jejímž cílem je společenská odpovědnost a pozitivní dopad na

Podpora dobročinnosti

2001–2021

Centrum Paraple
16 400 000 Kč

2017–2021

Czech Photo
8 000 000 Kč

2014–2021

Dejvické divadlo
428 000 Kč

2018–2021

Játka78
90 000 Kč

společnost. Mezi způsoby, jakými může podnik uplatňovat společenskou odpovědnost firem, patří šetrnost k životnímu prostředí a ekologické uvědomění, podpora rovnosti, rozmanitosti a inkluze na pracovišti, respektující zacházení se zaměstnanci, vrácení peněz komunitě a zajištění etických obchodních rozhodnutí.

Nic lidského nám není cizí

Co může některé firmy zrazovat od společensky odpovědného chování? Nakonec varovně zní i lidová moudra typu „každý dobrý skutek bude po zásluze potrestán“ nebo „pro dobrotu na žebrotu“. V současné realitě lze říci, že jsou bohužel platná. Pochlubením se společensky odpovědnými aktivitami firma riskuje, že může být nařčena z neetického marketingu. I přes tento varovně zvednutý prst do toho Trigma jde: Být prospěšný ostatním. Držet slovo. Chovat se tak, aby se člověk mohl podívat do očí sousedovi. Pomoci tam, kde by to mělo být samozřejmostí.

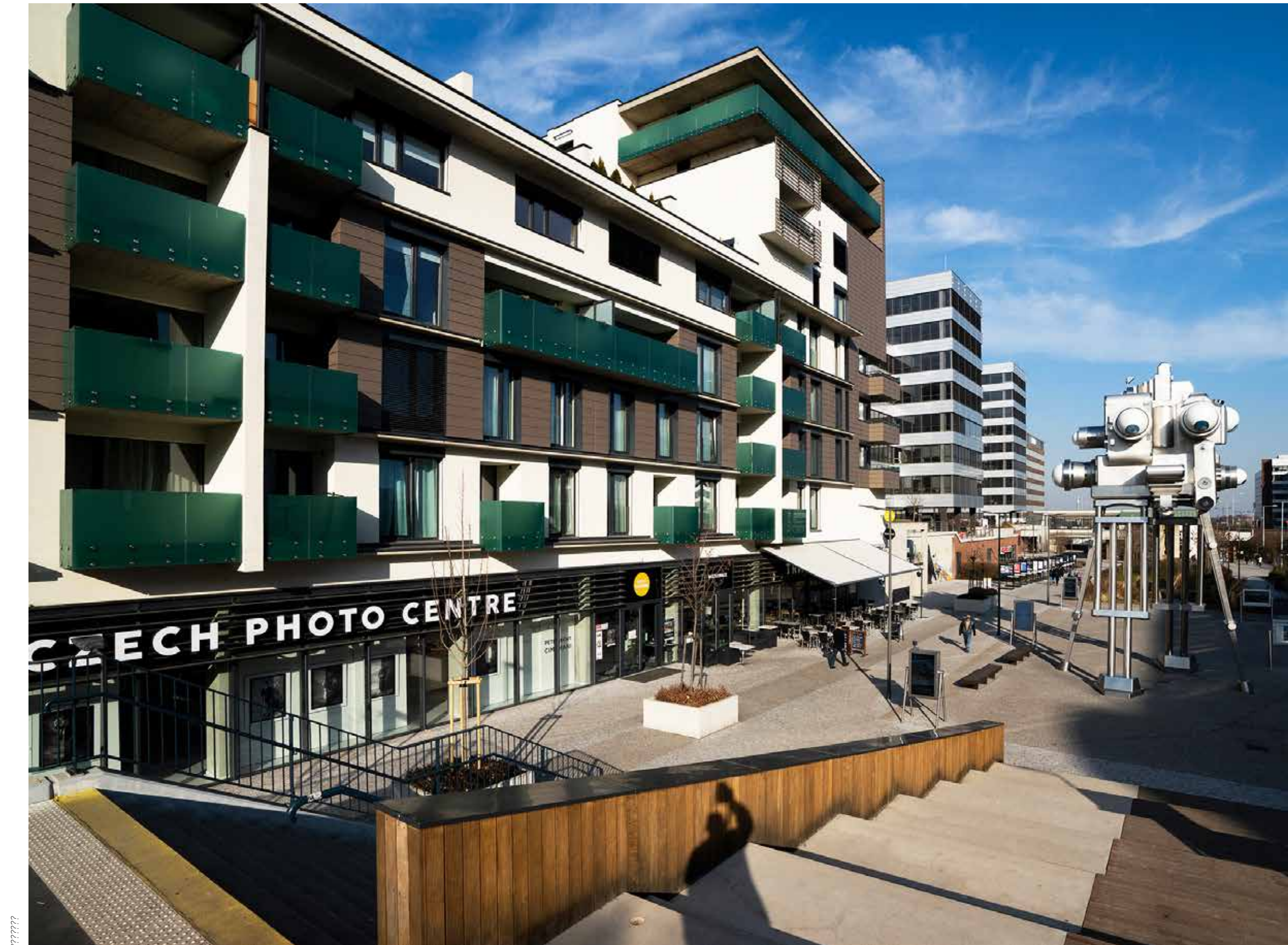

Azy78 je šapitó Jarek78, které letos bude stát od dubna do června. Konec dubna zahájí sezonu novorukový opus Cirkus La Putyka Cesty. Červnu bude mít premiéru hudebně-tanecní divadelní představení, na kterém spolupracuje Divadlo bratří Formanů, Česká filharmonie a Dekkadancers.

Za vším byla láska

V případě obecně prospěšné společnosti Czech Photo to byla láska k fotografii. Právě ta totiž v roce 2004 neochvějně vedla Veroniku Souralovou k prestižní české fotografické soutěži Czech Press Photo. Veronika se z nadšené fotografky rychle stala členkou týmu Czech Press Photo a po osmi letech spolupráce se zakladatelkou soutěže Danielou Mrázkovou, po ní vedení soutěže převzala.

**CZECH
PHOTO**

???????

Veronika Suralová
statutární ředitelka
Czech Photo

Radka Humlová
manažerka Czech Photo

Anna Vacková
manažerka komunikace
Czech Photo

Kristýna Konečná
projektová specialista

Veronika Suralová se tak stala nejen šéfkou nejznámější české fotografické soutěže, ale i hlavou a srdcem obecně prospěšné společnosti Czech Photo, která soutěž každý rok pořádá a organizuje. Hlavním posláním a cílem obecně prospěšné společnosti Czech Photo je podporovat fotografii v širokém spektru, pořádat výstavy doma i v zahraničí, ukazovat jakou sílu má fotografie. Pomocí srozumitelné vizuální komunikace propojovat různé skupiny obyvatel s uměním a vzdělávat společnost napříč generacemi.

Šíře aktivit Czech Photo je rozsáhlá a činnost celého týmu se neustále rozrůstá. Podívejte se spolu s námi, čemu všemu se Czech Photo, o.p.s. věnuje.

Aktivity obecně prospěšné společnosti Czech Photo *Czech Photo Centre*

Je multižánrový umělecký prostor, situovaný u stanice metra Nové Butovice, kde vytváří uměleckou zónu mimo městské centrum. Czech Photo Centre se za dobu své činnosti stalo jednou z nejvýznamnějších galerií v hlavním městě. Poskytuje seberealizaci profesionálům i fotografům, kteří se uměním neživí, ale jsou ve své tvorbě výjimeční. Velký prostor dává mladým začínajícím fotografům. Do uměleckého dění začleňuje obyvatele nejen Prahy a stává se místem, kde se návštěvníci setkávají s díly předních českých i světových umělců. Na výstavní prostor plynule navazuje restaurace, ateliér, učebna, fotografický archiv, kancelářské zázemí pro Czech Photo. V současné uspěchané době, kdy lidé nemají čas chodit do galerií, je řešení přinést umění k nim. A to umí venkovní galerie. Díky konání mezinárodních porot se činnost Czech Photo stále více propojuje se zahraničím.

Czech Press Photo

Soutěž Czech Press Photo je přehlídkou současného obrazového žurnalistu a platformou pro zveřejňování osobních

svědectví fotografů, tedy i těch, která z nejrůznějších důvodů, závažnosti a kvality nenacházela v médiích uplatnění. Cílem soutěže a následné výstavy je snaha motivovat fotografy v každodenním stereotypu jejich práce k osobním přístupům, a tak stimulovat rozvoj fotožurnalistu a umožnit veřejnosti stát se očitým svědkem události uplynulého roku.

Czech Nature Photo

Je nová soutěž, která představuje a hodnotí nejlepší snímky živé přírody domácích autorů. Soutěž prezentuje přírodu celého světa, tak jak ji vidí naši fotografové. Czech Nature Photo chce sdělovat, že každý z nás má zodpovědnost za stav přírody na celé naší planetě. Soutěž je určena jak profesionálním, tak pokročilým amatérským fotografům.

6. ročník výstavy Czech Nature Photo ve fotogalerii Czech Photo Centre v Praze Nových Butovicích

Czech Photo Archive

Je doslova fotografickým pokladem ukrytým v nitru galerie Czech Photo Centre. Základní myšlenka vycházela ze skutečnosti, že Czech Photo o.p.s. je nejen pořadatelem prestižní soutěže Czech Press Photo, ale i držitelem jejího archivu od roku 1995. Fotografie jsou tedy nyní profesionálně uloženy a hlavním cílem Czech Photo je s nimi dále pracovat, permanentně je zpřístupňovat veřejnosti a připomínat tím nejdůležitější události uplynulých let a historie obecně.

Czech Photo Junior

Je fotografická soutěž pro děti a mládež, které probíhá paralelně s renomovanými soutěžemi Czech Press Photo a Czech Nature Photo. Soutěží se ve třech věkových kategoriích: první a druhý stupeň základní a střední školy.

Czech Photo se (nejen soutěží Czech Photo Junior) věnuje zvýšení mediální a vizuální gramotnosti dětí a mládeže. Své zkušenosti, zejména ze soutěže Czech Press Photo, předává mladé generaci, která s fotografiemi nebo spíše mezi spoustou fotografií vyrůstá. Czech Photo dětem a mladým lidem pomáhá orientovat se v dnešním „obrazovém světě“, ukazuje jim, jak vypadá fotografie, která promlouvá, říká, jak takovou pořídit, vybízí k přemýšlení a vlastní tvorbě a nabádá, jak umět rozlišit kvalitní fotografické zpravodajství, bulvár nebo i fakenews.

Czech Community Centre

Fotografie spojuje. Fotografie promlouvá ke všem, ať už jsou to děti, senioři, cizinci nebo hendikepovaní. Ti všichni jsou vítáni v komunitním centru, kde se činnost točí okolo fotografie.

Dan Materna
fotograf, manažer Czech Press Photo
a Czech Photo Centre

Petr Kryštůfek
grafik, člen správní rady
Czech Photo

Michal Krause
manažer soutěže
Czech Nature Photo

ZDENĚK SVĚRÁK

Humor je jediná obrana proti tomu, nad čím nezvítězíte

Co se vám vybaví, když se řekne Trigema?

Vybaví se mi především Marcel Sural a pak taky štěstí, které jsme měli, když jsme právě Trigemě na počátku všeho svěřili výstavbu našeho centra. Nejprve jsem si říkal, je to firma jako každá jiná. Pak jsem ale zjistil, že je to firma, která na nás nechce vydělat, dokonce nám chce dávat. A to stále trvá a já si toho vážím.

Kdy vlastně začala vaše spolupráce s Centrem Paraple?

Vlastně to celé začalo neštěstím. Jednoho dne mi zavolala nemocnice České Budějovice. Řekli mi, že náš herec Jan Kašpar utrpěl úraz páteře a ať počítáme s tím, že už nikdy nebude chodit. A ať posiluje ruce.

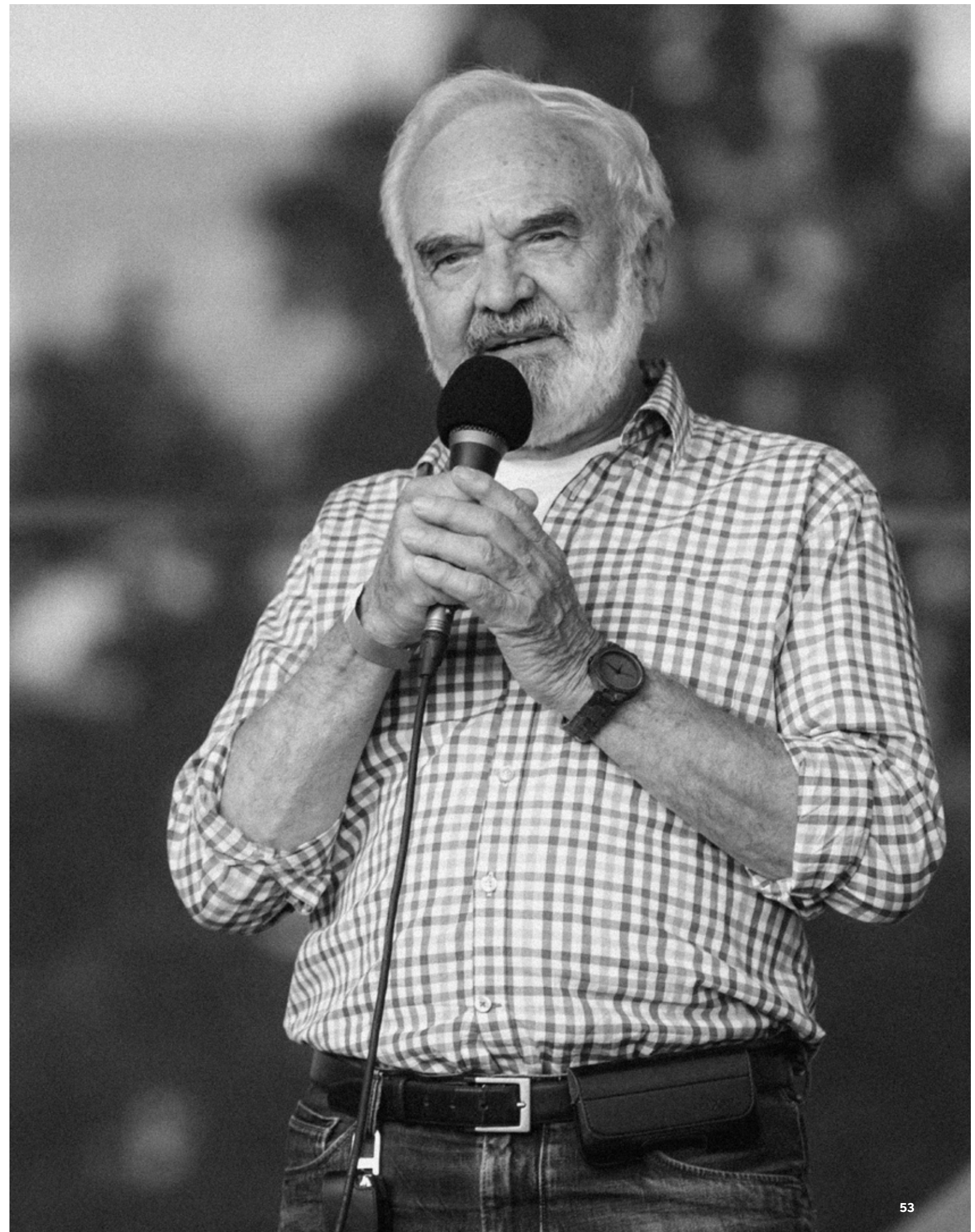
To musel být šok...

To byl strašný šok. Navíc se náš soubor dostal do situace, kterou jsme dosud nezažili: budeme mít mezi sebou vozičkáře. S Láďou Smoljakem jsme si řekli, že by bylo nejlepší, kdyby

Honza nepřestal být hercem. Říkali jsme si, máme spoustu sedacích rolí, na kterých nikdo nepozná, že nemůže chodit. A tak jsem za ním jel do nemocnice a řekl jsem mu: „Nemysli si, že končíš, máme pro tebe spoustu rolí.“ To je snad nejlepší dárek, který může vozičkář dostat – to, že si ho nechají v práci. Je to vlastně pokračování smyslu života.

Nejprve jste handicap pana Kašpara před diváky tajili, ale nakonec jste přiznali, že je vozičkář...

Ano, na jeho přání. Abych pravdu řekl, my jsme se nejprve chovali jako česká společnost, která když viděla vozičkáře, tak se dívala jinam. My jsme ho skrývali v bláhové obavě, že rozjásaný divák po představení bude zaražen tím, že je Honza vozičkář. Ale opak byl pravdou. A když Honza řekl, že už se nechce skrývat a že chce jezdit na děkovačku, a tím i ukázat, že je na vozíku, tak to lidi naprosto přirozeně přijali. Úplně samozřejmě. A pak jsme pro něj začali psát role

„Humor je jediný důstojný způsob,
jak bojovat předem ztracenou bitvu.“

— Zdeněk Svěrák

vozičkáře. A docela surově jsme jednu z nich nazvali „Zvědavý invalida Jirka Karásek“. Nebáli jsme se humoru i v tomto směru. Ostatně černý humor mají vozičkáři rádi.

Čím to podle vás je?

Humor je jediná obrana proti tomu, nad čím nezvítězíte.

Téma našeho aktuálního čísla je filantropie.

Změnilo se nějak podle vás chování lidí v oblasti filantropie od roku 1994, kdy jste stál u zrodu Paraplete?

Lidé se dělí na dvě skupiny: na sobce a ne-sobce. Ti druzí mají v sobě něco, čemu se říká empatie. Tuto vlastnost nemá každý, ale dá se k ní člověk vychovat. I my jsme se snažili našimi dobročinnými aktivitami zlepšit úroveň filantropie v Česku. A všímám si, že i v době, kdy má společnost jiné starosti, tak na filantropii a dobročinnost nezanevřela, naopak. Lidé nepřestávají být solidární, jsou ještě lepší a přispívají ještě víc. Dojímá mě to. Takže bych řekl, že se úroveň filantropie v Česku výrazně zlepšila. Hezky to bylo vidět například po uragánu na Moravě nebo teď při válce na Ukrajině. Myslím, že v tomto ohledu můžeme být na naší společnost hrdí. Což já jsem. Ale

zároveň jsem připraven na to, že například solidarita s Ukrajinou nebude trvat dlouho a že populisté sice měli chvíli oddechový čas, ale jakmile se společnost unaví, tak přijde jejich chvíle. V dobročinnosti je ale přitom ze všeho nejdůležitější vytrvalost. Nesmíte polevit.

To se týká nejen filantropie, ale lidského konání obecně. Jaká si myslíte, že je společnost v současnosti?

V posledních týdnech byla zjištěna kvůli válce na Ukrajině. Ale od začátku bylo jasné, že bezmezný soucit nebude trvat věčně. A to se teď potvrzuje. Musíme se naučit vysvětlovat. Například to, že někteří Ukrajinci mají drahá auta... Ano, mají, ale to přeci není provinění. My, kdybychom utíkali, tak bychom taky jeli v autě, které máme, a ne s koníkem a vozíkem. Ale to nic nemění na tom, že v jejich zemi je válka a potřebují naši podporu.

To je momentální situace, teď je společnost rozjitřená, ale jaká je podle vás současná společnost obecně?

Vlastně to platí v obecné rovině. V okamžicích nouze jsme schopni se semknout a vydat ze sebe hodně, ale nemáme výdrž. Vezměte si, když nás okupovali Rusové v roce 1968, tak

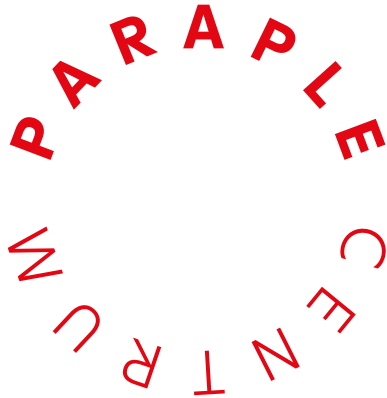
zpočátku byla mezi lidmi vzájemná solidarita a zatvrzelost proti nepříteli. Ale uplynul necelý rok a už převážila ta česká prospěchářská dušička...

Prospěchářská dušička. Jste kritický ke společnosti...

To je termín mého otce. Ale jo, jsem kritický.

Jak se díváte na události, které se v současnosti dějí na Ukrajině?

Ukrajina čelí mocnému šílenci. Putin je Hitler mluvící rusky. Adolf měl v plánu velkoněmeckou říši, Vladimír má velkoruskou. S oběma muži je spojena lež, bez ní by se neobešli. Putin nenazval válku na Ukrajině válkou, ale říká jí speciální operace. To je stejné, jako když Hitler nazval vyvražďování

Židů konečným řešením. Ty režimy mají společné vlastnosti. Tamto byl německý nacismus, toto je ruský nacismus. Nemysleme si, že kdyby se mu Ukrajinci nepostavili, že bychom nepřišli na řadu my. Ukrajinci bojují nejen za svou vlast, ale i za nás. To není fráze, to je pravda. Přál bych si, abychom se všichni rozpomněli na události 2. světové války a měli na paměti, že tentokrát musíme být neústupní. Jinak to špatně dopadne.

Pojďme opustit tohle těžké téma a vraťme se k vám a k Divadlu Jára Cimrmana, kde spolu momentálně sedíme. Jára Cimrman je bytost, kterou jste vymysleli. Čím podle vás fiktivní postava zvládla okouzlit českou společnost napříč generacemi? Na jakou strunu společnosti Jára Cimrman zahrál, že se mohl stát největším z Čechů?

Už od první chvíle byl Jára Cimrman velikán, který nebyl svou dobou pochopen a byl předurčen k tomu, aby ho pochopily až následující generace. Já si myslím, že jsme vlastně náhodou vymysleli člověka, který má naše národní rysy. On je smolař. Neúspěšný člověk, který si ale myslí, že je génus. Podobně si náš národ myslí, že kdyby mu nebránili Rakušani, Němci a Rusové a zlé

„Zlu se nikdy nesmí ustoupit, protože ono se nespokojí s málem. Nezastaví se.“

– Zdeněk Svěrák

okolnosti, tak by světu ukázal, co dovede. Ale není to pravda. To je asi ten důvod – Čechům je Címrman sympatický, protože jim chtě nechtě připomíná je samotné. Druhou, velmi podstatnou věcí, je fakt, že jsme s Címrmanem zároveň vytvořili humor, který tady dlouho chyběl. Humor pro lidi, kteří dávali ve škole trochu pozor. Takový humor společnost potřebuje, zvláště vzdělaná společnost ho potřebuje.

Kolik generací už vyrostlo na vašich hrách?

Hodně. Ale víte, co je překvapivé? Že v hledišti vidíme skoro samé mladé tváře. Starci jsou jenom na jevišti. My hrajeme pro gene-

raci vnuků. Láďa Smoljak říkával: Zdeňku, publikum bude stárnout s námi. Ale neměl pravdu.

Takže by se dalo říct, že naše společnost je chytrá?

Naše společnost má dost chytrých diváků.

Pane Svěráku, jste optimista?

No... tak, co mi zbývá. Líp se s tím žije. Vědomí konečnosti života vás k tomu vede – co jiného dělat než být optimista, když vám jeden kamarád za druhým odchází a vy víte, že jste na řadě. Mám nad tím přemýšlet a nějak proti tomu bojovat? Nejde to. Jediný vzdor proti tomu je humor. Humor je jediný důstojný způsob, jak bojovat předem ztracenou bitvu.

Myslíte bitvu života?

Ano, život je předem ztracená bitva – blbě to skončí, u každého. Ale humor – to je důstojnost postavit se smrti, i když víme, že vyhraje.

Bojíte se smrti?

Snažím se spřátelit se s ní.

A jde to?

Ještě ne...

Takže máte strach?

To víte, že jo. Já myslím, že každý žijící člověk má strach. S kolegou Miloněm Čepelkou se snažíme na smrt pohlížet jako na přítelkyni, která na nás čeká a neublíží nám.

představujeme

STODŮLKY

Ikonické sídliště v paprscích slunce

Když se řekne Stodůlky... mnohým Pražanům vyvstane před očima představa nejrozsáhlejšího pražského sídliště – Jihozápadního města. Stodůlky jsou však místem, které se běžným sídlištěm do značné míry vymyká. Díky bezprostřední přítomnosti ikonického Centrálního parku, který zabírá neuvěřitelných 39 hektarů, patří totiž ke Stodůlkám nepřehlédnutelná snová atmosféra newyorského Manhattanu, jakou jinde v Česku nenajdete.

Centrální park, Praha 13

Ikonický Centrální park Praha 13

Je pravdou, že sídliště zabírá většinu katastru Stodůlek. Od Jižního Města ale tuto čtvrť odlišuje i fakt, že Stodůlky si zachovaly své historické jádro původní vesnice. Ryze městskou atmosféru tak neobvykle okouzlejícím způsobem doplňují staré domky, půvabná náves nebo artefakty minulosti v podobě krásných soukromých zahrad, ve kterých se místní mohou na chvíli ukrýt před světem. Ne náhodou se Stodůlky ještě v 50. letech řadily k památkově nejcenějším přípražským vesnicím a Staré Stodůlky se v roce 1995 staly jednou ze dvou vesnických památkových rezervací v celé Praze.

První písemná zmínka o Stodůlkách pochází z roku 1159. V době předbělohorské byly Stodůlky poměrně velkou vesnicí se zhruba 20 domy, po třicetileté válce tu však zbylo jen 9 sedláků, 1 chalupník a 2 zahradníci. Na začátku 20. století žilo ve Stodůlkách 1132 lidí ve 119 domech, ale díky blízkosti města začal

počet obyvatel strmě narůstat. Součástí Prahy se však Stodůlky staly až v roce 1974. V té době tu žilo něco málo přes tři tisíce obyvatel, dnes počet obyvatel této městské části dosahuje k šedesáti tisícům.

Možná že právě proto patří Stodůlky k nejlépe občansky vybaveným pražským čtvrtím. Na jejich katastru najdeme 12 základních škol, gymnázium, obchodní akademii 2 polikliniky, přibližně 5 hypermarketů a mnoho samoobsluh. Kromě toho je místním obyvatelům k dispozici bezpočet moderních a upravených dětských hřišť, kaváren, hospůdek a restaurací, ale i velké množství míst pro aktivní trávení volného času, pro sportování či odpočinek. Na rozdíl od jiných pražských čtvrtí mají Stodůlky ještě něco, co z nich v urbanistické krajině dělá doslova poklad: leží v bezprostřední blízkosti dvou z nejkrásnějších pražských přírodních lokalit – Prokopského a Dalejského údolí, které

„Stodůlky leží v bezprostřední blízkosti Prokopského a Dalejského údolí.“

svým návštěvníkům v jakémkoliv ročním období dají v krásné přírodě zapomenout na starosti a stres.

Vydejte se spolu s námi do tajů malého pražského Manhattanu a pojďte se podívat, co všechno nabízí.

Centrální park

Ikonický Centrální park Prahy 13 se svými 39 hektary tvoří velkolepý zelený přírodní pás v městské zástavbě, a nejen svým jménem, ale i svou atmosférou na první pohled připomíná nejslavnější stejnojmenný newyorský Central park.

Jeho středem protéká Prokopský potok, který spojuje Stodůlecký a Nepomucký rybník. Centrální park je svou velkorysou velikostí jako zrozený k uklidňujícím procházkám, které dají mysli odpočinout od městského ruchu, stejně jako k aktivnímu sportování, běhání, jízdě na kole či na bruslích. Rozlehlý park je ideálním místem pro rodiny s dětmi, které tu najdou několik dětských hřišť, minigolf, pétanque, venkovní posilovny, kuželkárny, dráhy na inline brusle nebo piknikové loučky s lehátky od výtvarníka Jiřího Kaštáka. Pravidelně se zde navíc konají cvičení či lekce jógy pro maminky, spojené s hlídáním dětí. Příjemnou samozřejmostí je také občerstvení či grily pro veřejné použití.

Prokopské údolí

Prokopskému údolí se říká přírodní klenot Prahy a patří k nejkrásnějším místům na území metropole. Místo, jehož hloubka dosahuje místy až 70 metrů a které je tvořeno strmými

skálami, opuštěnými lomy a tajemnými jeskyněmi, protíná naučná stezka plná přírodních ukazů, nádherné přírody, jezírek, lomů, skalních výběžků i bezpočtu dětských přírodních hřišť. Kromě odpočinku a romantických procházek v každém ročním období nabízí údolí i útočiště k odpočinku a relaxaci, k piknikům a k poznávání přírody. Na Prokopské údolí navazuje přírodně divočejší Dalejské údolí. Turistickým lákadlem obou míst je pak i vyhlídková jízda motorovým vláčkem po směle projektované železniční trati, která je nad údolím vedena přes impozantní 20 metrů vysoké viadukty, které jsou chráněny jako technická památka. Této trase se přezdívá „Pražský Semmering“ podle známé alpské trati v Rakousku. Historický motoráček na ni vyjíždí z hlavního nádraží každou sobotu, neděli a o svátcích a končí ve stanici Zličín.

Panská zahrada (ul. Chalabova)

Uprostřed ryzího budovatelského urbanismu najdeme jeden malý schovaný klenot. Je jím útulný komorní park Panská zahrada. Malá přírodní oáza uprostřed městské zástavby nabízí upravenou a čistou přírodu, klid, místo pro pikniky, vodní prvky, jako jsou bazénky, fontánky či vodotrysky, které v létě slouží k příjemnému osvěžení či o kousek dál různorodá hřiště pro děti.

Jeremi sport (Jeremiášova 2581/2)

Moderní velkokapacitní kryté sportovní centrum se širokou nabídkou nejrůznějších sportů. Milovníci pohybu si v Jeremi sportu mohou užít street workoutovou prolézačku, která

Bernard Pub U Jezera

je umístěna na střeše komplexu, bezpočet posilovacích strojů, sportovních her, fitness, aerobic, box, ping-pong a mnoho další sportů, včetně velkorysé horolezecké stěny. Samozřejmostí jsou dětské školy a kroužky pro děti.

Czech Photo Centre Seydlerova 2835

Unikátní galerie české fotografie, kterou provozuje organizátor soutěže Czech Press Photo, společnost Czech Photo. Galerie pořádá vernisáže, výstavy, fotografické workshopy a zároveň funguje jako komunitní místo. Vnitřní prostory galerie s rozlohou téměř 200 m² tvoří dvě místnosti. Velká výstavní síň je primárně určena pro výstavní činnost. Druhý multifunkční sál je určen jak pro výstavy, tak i pro workshopy a doprovodné aktivity. Multifunkční sál slouží zároveň jako ateliér – je vybaven špičkovým zařízením od firmy FOMEI. Prostory lze ale podle potřeb

přizpůsobovat – dělit, spojovat nebo zmenšovat. Galerie je vybavena velkoformátovou obrazovkou pro multimediální instalace.

KD Mlejn Kovářova 1615

Kulturní a vzdělávací centrum Prahy 13, zaměřené na pohybové divadlo, současný cirkus, aktuální hudební trendy a neotřelé programy pro děti, ale nevyhýbá se ani společenským akcím a komunitním aktivitám. Protipólem k divadelní a koncertní nabídce je pořádání vzdělávacích programů a kurzů. Dětem i dospělým nabízí pohybové, hudební, výtvarné i dramatické lekce. Již od založení v roce 1988 našli ve Mlejně domov přední divadelní soubory a umělci jako Ctibor Turba, Petr a Matěj Formanovi nebo Buchty a loutky. Dnes je KD Mlejn domovskou scénou souboru Cirkus Mlejn, folklórního souboru Lučinka a amatérského divadla D13.

Baluka restaurace & kavárna Mukařovského 2590/2

Koncept BALUKA není pouze restaurací, ale i prodejnou lahůdek, pekařstvím a kavárnou. Celý komplex je otevřen od brzkých ranních hodin do pozdního večera. Restaurace staví na „kuchyni našich babiček“, kdy se vařilo z domácích kvalitních surovin. Kvalitní maso pochází z místních chovů, ovoce a zelenina ze zahrádek a celý zážitek umocňuje i osobitý interiér, který, stejně jako celý koncept, připomíná útulný domov našich babiček.

Šťastná kráva Volutová 2522/16

Dřív se tato restaurace jmenovala příznačně – Manhattan. Možná proto, že majitelé cítili ve svém okolí městskou poetiku newyorské čtvrti, vsadili na americkou klasiku – steak a hranolky. Šťastná kráva sází na kvalitu a prvotřídní USDA Prime hovězí maso, stejně jako na kvalitní obsluhu.

La Zmrzka náměstí Junkových 2870/3, Petržilkova 2835/1a

Na své si ve Stodůlkách přijdou i milovníci sladkého a zmrzliny. Za návštěvu zcela jistě stojí rodinný podnik, který pro své zákazníky každý den vyrábí nejrůznější druhy zmrzliny z těch nejlepších ingrediencí. Zmrzliny se každý den obměňují a v nabídce lze najít jak sorbety, které jsou bez alergenů, tak úžasné smetanové zmrzliny připravované z přírodního mléka a smetany z Mlékárny Ohaře. Mezi zmrzlinové pochoutky, které na mnoha místech nenajdete, patří například maková zmrzlina se švestkami, oreo zmrzlina, kinder-čokoláda zmrzlina nebo zmrzka z dračího ovoce. Kromě zmrzliny umí v La Zmrzka i zákusky, dezerty, nanuky a zmrzlinové dorty.

Rukodělný pivovárěk Třebonice K Řeporyjím 15500/4

Podle recenzí a hodnocení místních je malý pivovar, za kterým stojí majitel a sládek David Staněk, místem se skvělým pivem, pohodovou atmosférou a překrásnou zahradou. Vybrat si můžete z množství piv s originálními názvy, jako je třeba „Ludmila“, „Starej Procházka“, kdy název pivního speciálu odkazuje na Františka Josefa, nebo „Plnicí pero“, které bylo věnováno Ladislavu Jaklovi, bývalému poradci prezidenta Václava Klause, a to jako připomínka dní, kdy si prezident jedno plnicí pero přivlastnil.

představujeme

PAPRSEK STODŮLKY

Paprsek. Město v srdci, slunce v duši

Jihozápadní město – po severním a jižním městě bylo jihozápadní město ještě v 60. letech poslední z velkých nezastavěných ploch určených pro „hromadnou bytovou výstavbu“. Budovatelskou situaci totiž značně komplikoval krásný, leč velmi složitý terén Dalejského a Prokopského údolí. Otevřená urbanistická soutěž byla vypsaná na konci roku 1967 a vyhodnocena byla v červenci 1968. Zvítězil v ní projekt autorského kolektivu pod vedením architekta Ivo Obersteina, budoucího hlavního architekta hl. města Prahy.

www.bydleni-stodulky.cz

Kamenná plastika Rodina od Milana Váchy z roku 1986

„Projekt zvítězil mimo jiné kvůli trase rychlodráhy, která po estakádě překonává mělké údolí mezi poli, nad Prokopským potůčkem. To logicky umožňuje další pokračování rychlodráhy na západ a konec trasy může zůstat volný pro budoucí úvahy o dalším vývoji,“ vzpomínal po letech samotný Ivo Oberstein.

Faktem ale je, že plán na stavbu rychlodráhy nebyl jedinou pozoruhodností celého Obersteinova návrhu. Slavný architekt se totiž ve své koncepci rozhodl pojmut Jihozápadní město jako vizionářskou oslavu urbanismu a v jeho představách a částečně i návrzích se už před 50 lety formovaly velkorysé bulváry s množstvím kaváren, restaurací a obchůdků a s dostatkem slunečního světla, které prostupuje nejen domy samotné, ale i jejich zelená zákoutí. Všechny místní čtvrti se slavný architekt rozhodl zpracovat jako urbanisticky a funkčně diferencované části: polootevřené bloky domů u Stodůlek, ma-

mutí meandrovité bloky na Lužinách, pravoúhlé v Nových Butovicích i menší, téměř uzavřené na Velké Ohradě.

Barevné sídliště s uměním

Každá čtvrť ale měla ještě něco navíc, své vlastní soukromé specifikum. U Stodůlek Oberstein se svým týmem zasadil do rostoucího sídliště i staré domy z původní vesnice, které jsou součástí Stodůlek dodnes. Prý se tak rozhodl proto, aby budoucí místní obyvatelé znali i kousek historie svého domova. Lužiny měly prověřit možnost členění veřejných a poloveřejných prostor, kdy vnitřní části bloků byly určeny pro hru dětí, školky a jesle. Nové Butovice se měly stát centrem celého Jihozápadního města, vlastně takovým moderním „náměstím“ s obchody, službami a restauracemi. Naopak Velká Ohrada měl být se svými nízkými čtvercovými bloky, které by pomalu přecházely do shluku rodinných domů, poklidným rodinným koncem Jihozápadního města.

Sluneční hodiny Pavla Prikryla z roku 1983

„Já paneláky nenáviděl,
protože to byl degenerovaný
produkt totalitní doby.“

— Ivo Oberstein

Doc. Ing. arch. Ivo
Oberstein, CSc.

Narození: 18. května 1935, Zdice

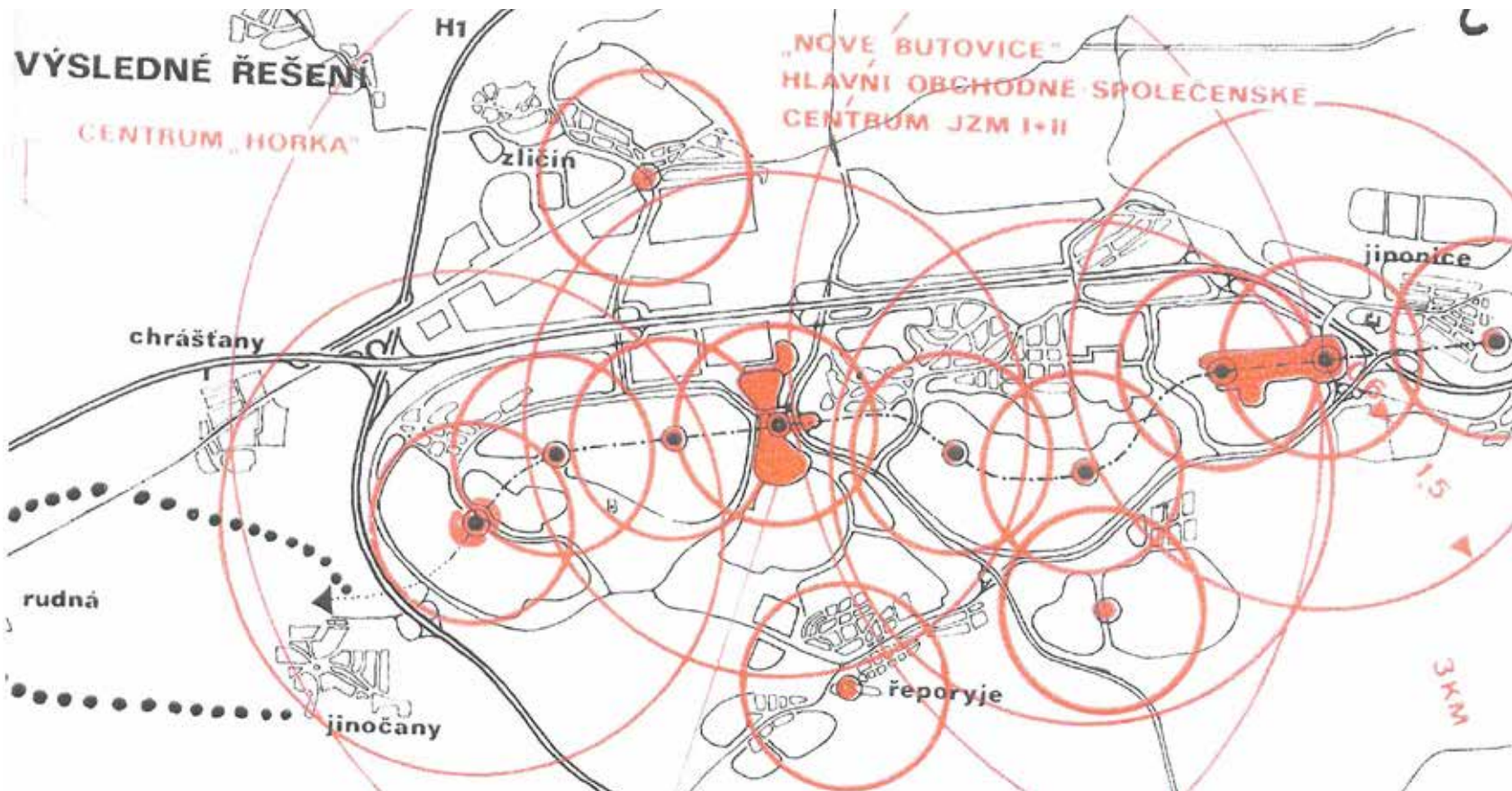
Alma Mater: Fakulta architektury ČVÚT

Povolání: architekt, urbanista a učitel

Ivo Oberstein strávil své dětství ve Zdicích a Letňanech. Po studiu architektury a krátkém působení v projektovém ústavu v Karlových Varech se přemístil do Útvaru hlavního architekta hlavního města Prahy a Projektového ústavu výstavby hlavního města Prahy, kde vedl Atelier 7.

V roce 1967 se svým týmem přihlásil do soutěže na urbanistickou koncepci Jihozápadního města, které se nakonec stalo nejen jeho domovem, ale i jeho opus magnum. Oberstein se svým ateliérem soutěž vyhrál a Jihozápadní město se stavělo podle jejich ikonického návrhu. Oberstein se nikdy netajil tím, že nemá rád paneláky, ale že jeho cílem je udělat z nich kvalitní a příjemné, „kulturní“ bydlení. V prosinci 1989 se Oberstein stal hlavním architektem hl. m. Prahy, kde ve funkci setrval až do jejího zrušení v roce 1994.

Jihozápadní město stálo v centru jeho pozornosti i nadále a Oberstein je autorem například autorem urbanistického návrhu Slunečního náměstí a radnice Prahy 13.

Tým slavného architekta měl s Jihozápadním městem ale ještě mnohem směřlejší plány: Celé sídliště mělo být původně barevné, aby se zamezilo jednotvárné monotónní šedi, a v plánu bylo doplnit výstavbu nadčasovými díly současných umělců.

„Na byt bylo přiděleno 600 korun na výtvarná díla. Řekli jsme si, že peníze by se neměly promrhat na nějaké papaláše z bronzu, ale že by se výtvarná díla mohla opravdu stát prvky parteru a zkvalitnit obytné prostředí,“ vzpomínal podle webu panelaci.cz před časem Ivo Oberstein.

Plán na barevnost sídliště slavnému architektovi sice nevyšel, ale umění Jihozápadní město nenápadně prostoupilo a zůstalo v něm dodnes. Ve Stodůlkách jsou například v ulici Hostinského 4 Sluneční hodiny Pavla Příkryla z roku 1983 nebo kamenná plastika Rodina od Milana Váchy z roku 1986. Nad kostelem sv. Jakuba Většího v Kovářově ulici byla v roce 1989 osazena bronzová socha Rusalky od Kurta Gebaue- ra a další umělecké sochy, mozaiky a artefakty minulosti najdeme i na Lužinách či na Nových Butovicích.

Celá Praha 13 pak má kromě urbanistické nálady, promyšlené koncepce i nenápadného umění v ulicích společnou ještě jednu „věc“ – ikonický Centrální park, který tuto pražskou čtvrt' povyšuje na místo s téměř newyorskou atmosférou Manhattanu.

Oslava městského života

A právě do bezprostřední blízkosti velkorysého a okouzujícího Centrálního parku jsme umístili náš nový rezidenční projekt PAPRSEK, který nejen svým názvem, ale i celým svým konceptem vzdává poctu slavnému architektu Ivo Obersteinovi a jeho opus magnum – projektu Jihozápadního města, stejně jako urbanistickému životu ve všech jeho podobách.

Paprsek je polyfunkční projekt, který jsme zasadili do městské atmosféry pražských Stodůlek a situovali jsme ho hned vedle ikonického Centrálního parku Stodůlky a nádherné přírody jedné z nejkrásnějších pražských přírodních lokalit – Prokopského údolí. Svým konceptem nový areál navazuje na slavný původní Obersteinův architektonický návrh Jihozápadního města, jehož cílem bylo dodat do městské zástavby vzdušnost a protnout ji velkorysým zeleným bulvárem. Ve svém pojetí propojení bydlení a lokálních služeb přináší Paprsek do pražských Stodůlek živou a dynamickou městskou atmosféru spojenou s pohodlím vynikající občanské vybavenosti.

Nový rezidenční projekt Paprsek nabídne 271 bytů a 300 parkovacích míst a jeho nedílnou součástí bude kromě bydlení samotného i nový útulný veřejný park s množstvím zelených ploch, které budou sloužit k procházkám i odpočinku od městského ruchu. Mezi

samotnými bytovými domy pak vzniknou rovněž soukromé relaxační veřejné zelené zóny.

Srdcem nového polyfunkčního centra Paprsek, které je situované mezi ulici Hábova a Šostakovičovo náměstí, je moderní přízemní budova s průchozím loubím, z něhož vyrůstá šest bytových domů o výšce 4 až 13 pater. Jednotlivé bytové domy jsou ve svých výškách dynamicky uspořádány tak, aby zůstaly zachovány výhledy a zejména vzdušnost celého prostoru v samotném areálu, ale i v celém kontextu okolních obytných domů.

Vaše Stodůlky, váš příběh

Součástí Paprsku bude i komerční parter věnovaný službám a obchodu, kde najdeme mimo jiné najdeme supermarket, a zbylá celková plocha parteru bude členěna tak, aby ji bylo možné rozdělit i na menší jednotky, které budou sloužit pro malé obchody a služby (např. pobočka pošty, kadeřník, restaurace, ordinace, lékárna a podobně) i místní lokální kavárny a bistra. Celý komerční parter se ponese v lehké urbanistické atmosféře, pro kterou je ale typická čistota a kvalita, stejně jako jednoduchost a upravenost kombinovaná s funkcí celého okolního prostoru, tak aby místní provozovatelé měli k dispozici důstojné místo pro služby 21. století.

Šestice bytových domů, které jsou tvořeny čistou linií pravoúhlých tvarů, navíc potřebným způsobem vymezuje prostor přirozeného pěšího bulváru, který do charakteru Stodůlek přinese hravou a živou náladu newyorských ulic. Mezi jednotlivými domy pak vznikne klidný prostor s bohatou zelení pro odpočinek, setkávání či relaxaci, který bude přes den k dispozici i kolemjdoucím, na noc bude ale pro zvýšení bezpečnosti pro veřejnost uzamčen.

Architektonický koncept nového areálu respektuje okolní městskou zástavbu a vnáší vzdušnost a svěžest.

„Svým konceptem nový areál
navazuje na slavný původní
Obersteinův architektonický návrh
Jihozápadního města.“

architekt

Typ

Byty a retailové prostory

Počet bytů

271

Počet parkovacích stání

300

Plocha retailů

2 650 m²

Lokalita

Praha 13 –
Stodůlky

www.bydleni-stodulky.cz

Polyfunkční dům Parsek přináší ojedinělý městský koncept sounáležitosti bydlení a místa, navazuje na typickou urbanistickou atmosféru a rozvíjí její příběh směrem k modernímu a pospolitému životu, ve kterém mají lidé ve své bezprostřední blízkosti k dispozici všechno, co potřebují.

Stodůlky jsou totiž čtvrtí, která patří k nejlépe občansky vybaveným částem Prahy. V dochozí vzdálenosti od projektu Paprsek se nachází nejen množství škol, školek či moderních a upravených dětských hřišť, ale i velké množství míst pro aktivní trávení volného času, pro sportování či odpočinek.

Stodůlky jsou navíc lokalitou, která je metru perfektně dopravně dostupná. Doslova za pár minut je možné dojet na Anděl, do centra i k obchodně-zábavní zóně na Zličíně. V bezprostředním okolí funguje několik supermarketů, lékáren, bezpočet restaurací, kaváren, bank, pobočky pošty nebo třeba polikliniky. Na kole či pěšky je možné se během chvilky dostat do Centrálního parku i do Prokopského údolí a pro cesty autem je výhodou snadný nájezd na Pražský okruh.

Nádherná příroda jedné z nejkrásnějších pražských přírodních lokalit – Prokopského údolí

DOKONČENÝ PROJEKT

Bydlení Brâník

Architekt: Architektura Bydlení Brâník pochází z ateliéru Qarta a vychází z blokové zástavby, pro kterou je charakteristický zejména kontrast světlých a tmavých fasád. Rodinné domy vynikají zejména nekompromisní kvalitou materiálů a citlivým splynutím s okolním prostředím.

i velkorysé, vhodné pro rodiny nebo náročné klienty, kteří potřebují k životu dostatek prostoru. Výhledy z oken jednotlivých bytů nabízí ze severní strany tradiční městskou atmosféru, jižní pohled naopak přinese náladu přírody a zeleně.

Součástí areálu je také částečně soukromý vnitroblok, který je však z Branického náměstí průchozí díky nové Tiché ulici. Odtud je možné pokračovat po cyklostezce směrem na jihozápad do Modřan nebo na východ do Krče. Dále areál disponuje množstvím venkovních zelených ploch, které navozují pocit klidu a odpočinku od velkoměstského ruchu, odpočinkové zóny, dětská hřiště a nadstandardní občanská vybavenost v několika komerčních prostorech.

Bydlení Brâník je nový rezidenční areál složený z bytových a rodinných domů, umístěný v osobité pražské čtvrti Braník. Je určený všem, kteří mají rádi městský životní styl spojený s vysokou občanskou vybaveností, ale zároveň potřebují volnost prostoru a klid přírody.

Rezidenční areál se skládá ze tří bytových domů s celkem 137 byty, které jsme ke konci roku 2021 kompletně vyprodali. Jednotlivé bytové domy mají maximálně 5 nadzemních podlaží a byty v nich jsou vybaveny balkony nebo terasami. Samotné byty v areálu jsou jak malometrážní, vhodné pro singles či páry, tak

Pro rodinné bydlení jsme do rezidenčního areálu zasadili i 15 řadových prémiových rodinných domů se dvěma garážovými stáními a o dispozicích 5 + kk až 6 + kk, které kombinují velkorysost prostorů a zároveň soukromí a intimitu, které rodina ke svému růstu potřebuje.

Rodinné domy nabízí dostatek velkých prostor pro bydlení, kdy nejmenší podlahová plocha činí 220 m², největší pak téměř 300 m². Velkorysé prostory navíc doplňují rozlehlé zahrady orientované jižním směrem, které nabízejí zájemci i klid a oddech od ruchu velkoměsta, stejně jako dostatek soukromí pro rodinný život.

Architektura projektu Bydlení Bráník reaguje na tradiční branickou zástavbu, dává důraz na napětí, vzniklé střídáním barev fasád a je nekompromisní v kvalitě použitých materiálů. Celkový tvar a výraz domů je dán místem, kde vznikají. Dohromady tak proto také tvoří jeden kompaktní celek.

Díky promyšlenému konceptu Trigema Chytré bydlení nabízí projekt celou řadu výhod – například okenní trojskla, vzduchotechnické jednotky s rekuperací, přípravu pro inteligentní ovládání domácnosti, nadstandardní vybavení zn. Laufen, komplexně navržené bytové dispozice nebo třeba podlahové vytápění bytů. S ohledem na rozsáhlou soukromou zeleň ve vnitrobloku jsme mysleli také na její budoucí závlahu, kterou řeší automatický systém, čerpající vodu z akumulační nádrže dešťových vod. Parkování je zajištěno v podzemních garážích nebo i přímo na povrchu a jeho součástí jsou i stanice pro dobíjení elektromobilů.

Pražská část Braník má okouzlující charakter a je pro něj typická sousedská pospolitost i bohaté možnosti trávení volného času. Patří navíc k těm místům, která si zachovala svůj osobitý ráz, současně ale nabízí mnoho nového a inspirativního. Braník je svébytná část Prahy s mixem mnohých malebných znaků velkoměsta a maloměsta současně, charakteristická i rozlehlou vilovou zástavbou s dechberoucími výhledy na celou Prahu. Na druhé straně je Braník, přesněji řečeno Branické náměstí, kde se projekt Bydlení Bráník nachází, středobodem zájmu pro aktivní rodiny a vyznavače moderního stylu života. Do dvaceti minut pěší chůze se dostanete k více než 20 sportovním nebo rekreačním zařízením. Nový bytový areál navíc těsně sousedí s jednou z nejkrásnějších běžeckých a cyklistických tras v Praze. Braník vyniká velkou občanskou vybaveností, množstvím lokálních obchodů či restaurací i svou výbornou dopravní dostupností, velmi snadno a rychle se odtud dostanete do centra města i za jeho hranice.

www.bydleni-branik.cz

Typ

Byty, rodinné domy a retailové prostory

Počet bytů

137

Počet rodinných domů

15

Plocha retailů

660 m²

Lokalita

Praha 4 – Braník

Dokončeno

2022

Stáří je někdy dost cool

Colours of Ostrava. Publikum v prvních řadách je bez výjimky mladé, věkový průměr okolo 20 let. Diváci mají přivřené oči, zasněný výraz a něžný úsměv mládí. Svádí to k představám, jaký oblíbený interpret nedlouho dospělých účastníků je asi právě na pódiu. Kromě indierockové kapely Václava Havelky Please the Trees je tam i ženský sbor slavnostně oblečených dam, jejichž věkový průměr je zhruba 70 let. Společně s kapelou zpívají jeden z hitů. Ve tvářích mají, stejně jako jejich mladé publikum, zasněný výraz a něžný úsměv stáří. Sklízí obří aplaus a publiku posílají vzdušné polibky. I tohle je Elpida.

Jiří Hrabě – ředitel Elpidy a šéfredaktor VITALu

Elpida řecky znamená naděje. Zároveň je to ale i jméno organizace, která už od roku 2002 pomáhá seniorům stát se sebevědomou a respektovanou součástí společnosti a v duchu motta Old's Cool mění pohled na stáří. Elpida provozuje dvě vzdělávací a kulturní centra pro seniory z celé Prahy a krizovou Linku seniorů 800 200 007, realizuje řadu mezigeneračních projektů, vydává časopis Vital, založila známý projekt pod značkou Ponožky od babičky a v neposlední řadě má vlastní pěvecký sbor pětadvaceti dam ve věku od šedesáti do osmdesáti let, které se kromě jiného už zúčastnily například festivalu Colours of Ostrava, Rock For People, United Islands a dalších.

„Peníze jsou jednou z věcí, které v neziskovce řešíme nejčastěji. To je stejné jako v jakékoliv jiné firmě, ale my je musíme řešit trochu jinak.“

— Jiří Hrabě

Značku Ponožky od babičky založila organizace Elpida, která pomáhá seniorům stát se respektovanou součástí společnosti

„Pro naše dámy byla účast na Colours of Ostrava velkým zážitkem a troufám si říct, že pro diváky taky. Na koncertech z nich číší neuvěřitelná energie a na Colours to nakonec byla hodně povedená párty. Přišli jsme na to, že dělat věci spontánně a autenticky má daleko větší smysl než vydávat nějaké brožurky o tom, jak se k sobě máme vzájemně chovat. Je prostě mnohem lepší společnosti ukázat, že senioři můžou být cool,“ popisuje Jiří Hrabě, ředitel neziskové organizace Elpida.

Jiří Hrabě do Elpidy nastoupil ještě coby student žurnalistiky. „Přišel jsem, abych pro Elpidu napsal učebnici Školička internetu pro seniory,“ usmívá se Jiří s tím, že učebnice s tak trošku dětským názvem byla jenom

začátkem jeho působení v organizaci. „V Elpidě totiž už tehdy existoval záměr vytvořit kvalitní časopis pro seniory. Zní to možná paradoxně, ale nic takového tady do té doby nebylo. Abych se o tom přesvědčil, šel jsem do trafiky a nakoupil utlý štos časopisů „pro seniory“, ale byly otřesné. Plné PR článků, přebrané fotky, hloupá grafika. Už tehdy jsem si říkal, že to, jak vypadají ty časopisy, to je vlastně takové zrcadlo, jak společnost přistupuje k seniorům. Že jim tohle vlastně stačí,“ popisuje šéf Elpidy a zároveň šéfredaktor časopisu Vital, který organizace vydává už 15 let. Už tehdy se prý rozhodl udělat to zcela jinak. „Řekli jsme si, že je potřeba začít měnit pohled na stáří a že chceme psát o stáří tak, aby to bavilo i třicátníky. Stáří je

totiž zatím jediný známý způsob, jak se dožít vysokého věku,“ dodává s tím, že do redakce vznikajícího časopisu tehdy sezval vynikající české novináře a na spolupráci s externími redaktory často z řad těch nejprestižnějších českých periodik je obsah založen stále.

Mladému žurnalistovi se myšlenka vytvořit jedinečný časopis určený primárně, ale zdaleka nejen, seniorům povedla a první číslo vyšlo v roce 2007. „Měl jsem ideu, že by bylo skvělé začít nějakým majstrštykem, a tak jsem oslovil s žádostí o rozhovor Václava Havla. Zpětně si říkám, že to byla poměrně troufalost, když časopis, který ještě v podstatě neexistuje, chce udělat rozhovor s Václavem Havlem. Ale dopadlo to. Sice až asi po ¾ roce, ale do-

padlo. Když jsme na rozhovor přišli, střídali jsme se ve dveřích s redakcí BBC,“ vzpomíná ředitel Elpidy s tím, že od té doby si časopis zakládá na rozhovorech s výjimečnými lidmi. Ze šéfredaktora časopisu se Jiří Hrabě posléze stal ředitelem celé organizace a spolu s týmem svých kolegů, o kterých mluví spíše jako o přátelích než o zaměstnancích, rozjeli další projekty.

V roce 2013 organizace založila mezigenerační festival OLD'S COOL, který představuje v rozmezí několika týdnů výstavy, koncerty, divadelní představení, diskuze, workshopy i celoroční aktivity Elpidy, které spojuje především mezigenerační přesah – mladí a starí se společně podílejí nejen na samotném

programu, ale potkávají se i v publiku. Cílem festivalu OLD'S COOL je zejména napřímo propojovat generace, umožnit mezigenerační dialog a zábavu.

O dva roky později vznikl další nový projekt neziskovky, kterým byly „Ponožky od babičky“. Hřejivé ponožky plete více než 200 dam – babiček z celé České republiky. Na papírové etiketě najde majitel takových ponožek jméno babičky, která je pro něj upletla. „Ponožky od babičky jsou projektem, který dává práci a radost z pocitu užitečnosti babičkám a zároveň finančně alespoň z části podporuje chod dvou vzdělávacích a kulturních center Elpida,“ přibližuje Jiří Hrabě.

Svět technologií se rychle mění – Počítačová akademie Elpida

Projekt ponožky od babičky jsme podpořili u nás v Trigemě hned dva roky po sobě, kdy jsme je darovali nejprve jako vánoční dárek kolegům a následně po velkém úspěchu také obchodním partnerům. Byl to jeden z vůbec nejúspěšnějších vánočních dárků,” říká mluvčí investiční skupiny Trigema Petra Martínková s tím, že v letošním roce chce Trigema podpořit Elpidu i v jiných projektech.

Právě finance jsou totiž jednou ze zásadních věcí, které české neziskové organizace, Elpidu nevyjímaje, musí řešit. „Je to tak, peníze jsou jednou z věcí, které v neziskovce řešíme nejčastěji. To je stejné jako v jakékoliv jiné firmě, ale my je musíme řešit trochu jinak. Z podstaty věci totiž nemáme možnost vydělat peníze v plné výši,” popisuje Hrabě. „Když jsem nastupoval v Elpidě na pozici ředitele, byl jsem hned na začátku milion a půl v mi-

nusu a bylo potřeba ty peníze někde sehnat. V tu dobu měla Elpida roční rozpočet 8 milionů, dneska je to 20 milionů. Žádného fundraisea jsme tehdy neměli a všechno jsme dělali na koleně. Ale to se samozřejmě změnilo,” vzpomíná.

A z čeho je tedy vlastně provoz Elpidy financován? Z velké části jsou to dotace z Ministerstva práce a sociálních věcí a jiných ministerstev, z jednotlivých městských částí, část prostředků plyne z projektu Ponožky od babičky a část od předplatitelů časopisu Vital, kterých jsou zhruba čtyři tisíce. Předplatné organizace nabízí například obcím, které ho mohou věnovat svým občanům třeba k významnému jubileu, další, kdo předplatné Vitalu kupuje, jsou rodinní příslušníci seniorů a čím dál častěji i firmy, které ho věnují svým starším zaměstnancům, zaměstnancům, kteří

odešli do důchodu nebo rodinám svých kolegů. „Ten model je jakkoliv modifikovatelný,” popisuje Jiří Hrabě.

Ani tyto finance však na kompletní provoz organizace nestačí, a tak zbytek chybějících prostředků získává Elpida z darů od firem i soukromých osob a z fundraisingu. „V tuto chvíli bychom potřebovali získat prostředky například na rekonstrukci našich nových prostor v budově staré školy na Smíchově, kterou chceme přestavět na moderní kulturní a vzdělávací centrum pro seniory 21. století,” říká Jiří Hrabě.

Ponožky od babičky – Zahřej si nohou i u srdce

ZIMNÍ SEZONA

Kódy z Monínce

Zimní sezona na Monínci definitivně skončila 27. března a nastal čas naše sjezdovky na pár měsíců uspat. Letošní sezona byla pro Monínec úspěšná, dokonce úspěšnější než ta v předcovidovém roce 2019. Navzdory tomu to ale nebyla sezona jednoduchá. Na Monínci jsme se museli vypořádat nejenom s covidovými opatřeními, kontrolou covid testů nebo očkování u fyzického prodeje skipasů i u e-skipassů, ale i s vrtochy počasí, silným větrem či technickými problémy. Abychom ale přeci jen nechali zimní sezonu patřičně doznít, přinášíme vám ještě pár zajímavých čísel.

Letos navštívilo naši sjezdovku 61 298 lyžařů. Celkem zvládli 685 987 jízdy!

Během letošní sezony jsme učili lyžovat téměř 2 500 dětí, ať už v lyžařské škole, nebo v rámci privátní výuky. Doufáme, že jim láska k tomuto sportu vydrží alespoň do devadesátí.

Naším nejmladším lyžařům byly tři roky. Byli mrňaví, odvážní, zábavní a jednoduše skvělí!

90. Tolik bylo našemu nejstaršímu lyžaři, který nás v tom nejlepším slova smyslu fascinoval. Budeme se těšit zase příští rok! O tom, že lyžování je láska na celý život, ostatně svědčí i počet prodaných skipasů pro věkovou kategorii 60+, jejichž počet rok od roku roste.

Jezdí k nám celé rodiny. Rodinných skipasů se prodalo více než 17 000. Škoda, že nedokážeme spočítat, kolik dětí a rodičů se tady během lyžování nebo pobytu skamarádilo.

18. až 21. hodina. A každý den. Jinými slovy čas pro ty, kteří milují večerní lyžování, nebo si chtějí užít sněh i po práci. Na naši perfektně upravenou a osvětlenou trať vyrazili lidé ze širokého okolí. Přidáte se příště taky?

12 až 16. Tolik hodin denně stráví zasněžováním jedna směna. A když pracuje technologie Snowfactory, moninecký tým na ni musí dohlížet dokonce plných 24 hodin denně.

4 399. Přesně tolik se v restauraci M2 prodalo během zimní sezony smažených sýrů s hranolky. Šlo o naše nejprodávanější jídlo. V hotelové restauraci pro změnu kralovaly hranolky s hamburgerem.

Monty prý dostala během letošní zimní sezony od návštěvníků 641 sušenek a piškotů. Ale zvládla by údajně sníst i jednu tolik.

TOMÁŠ ZBOŘIL

Začíná výstavba vinařského areálu u Baťova kanálu

Ve Veselí nad Moravou právě začíná výstavba vinařského areálu u Baťova kanálu. Představení projektu pro Veselany a další návštěvníky proběhlo v neděli 1. května. Pro rodiny s dětmi byl připraven bohatý program, ale na své si přišly všechny generace.

Ve Veselí nad Moravou právě začíná výstavba vinařského areálu u Baťova kanálu. Představení projektu pro Veselany a další návštěvníky proběhlo v neděli 1. května od 15 hodin. Pro rodiny s dětmi byl připraven bohatý program.

Na místě chátrajících budov Salajky a zahradnictví vyroste do roku 2024 kulturně-vzdělávací vinařský areál s investičními náklady 330 milionů korun, s restaurací, konferenčním sálem, degustačními prostory a plně vybaveným vinařstvím s kompletní moderní technologií. Součástí areálu bude i ubytování a celý komplex přinese do Veselí až 60 nových pracovních míst. Vinařství má navíc ambici stát se gastronomickým a kulturním centrem Veselí nad Moravou, které nabídne koncerty, divadelní představení a další kulturní akce. Na podrobnosti k novému areálu jsme se zeptali zakladatele vinařství Dog in Dock Tomáše Zbořila.

Veselské vinařství Dog in Dock letos v dubnu oslavilo už pět let. Vraťme se ale na úplný začátek, jaké jsou tvé první vinařské zkušenosti?

Pocházím z Hutníku, ze sídliště. Vinohrady jsme nikdy neměli, nicméně rodina mě ženy vlastní vinohrad i menší rodinný sklep v Zarazicích. Víno vyráběli víceméně pro radost a brzy to začalo bavit i mě. Společně s manželčiným bratrancem Pavlem jsme před 10 lety udělali naše první víno, asi 600 zkušebních litrů. Rok nato už to bylo 5 000 tisíc litrů... Na začátky vzpomínám moc rád. Byli jsme nezkušení, neměli dostatečné vybavení a mnohokrát se spálili, ale i přes mnohé překážky jsme pokračovali dále, vzdělávali se, zkoušeli...

Tehdy mi došlo, že se chci vínu věnovat naplno. Začal jsem pracovat ve vinařství ve Zlechově, posléze v Bzenci a pak už přišlo vlastní vinařství, to veselské.

„I když víno dodáváme po celé republice, jsme především vinařstvím se silnou lokální vazbou.“

— Tomáš Zbořil

Jak konkrétně se z „vinařství pro radost“ dostane člověk k tak ambicióznímu projektu, jakým je výstavba vinařského komplexu u Baťova kanálu?

Byla to vlastně obrovská souhra náhod. Kolem areálu, který byl dlouhá léta opuštěný a nevyužívaný, jsem často běhával. Jednalo se o místo s bohatou veselskou historií s pozůstatky skleníků a oranžerií. Tehdy jsem zároveň vnímal, že ve Veselí chybí kvalitní gastro a moderní místo pro pořádání svateb a větších akcí. A právě při jednom z takových běhů kolem Baťáku mě napadla myšlenka o atraktivním restauračním komplexu, který by byl propojený s vinařstvím. Dříve zde Chorynští pěstovali tropické ovoce, tak proč by se tu nemohlo pěstovat víno?

Na konci roku 2016 vypsalo město výběrové řízení, které se týkalo práva stavby a následného prodeje pozemků v této lokalitě nejlepšímu podnikatelskému nápadu, jenž bude přínosem pro město i jeho obyvatele. Preferencí zaměření byl cestovní ruch. Když jsem o možnosti zúčastnit se veřejné soutěže s tímto projektem hovořil se známými, spíše se smáli. Nápad to byl pěkný, ale finance jsem neměl žádné a měl jsem jen pár měsíců na to, abych našel případného investora...

To je chvíle, kdy na scénu vstoupil Marcel Soural se svou společností Trigema...

Bylo jasné, že bez silného investora nebude možné takový projekt realizovat. Nepocházím z podnikatelské rodiny, možnost ufinancovat takový projekt či se opřít o rodinné zkušenosti, jsem tedy neměl. Pokud jsem chtěl svou vizi naplnit, bylo jedinou možností zkusit zapátrat „naslepo“.

V časopise Forbes jsem se snažil vytipovat investora, který by mohl, v dobrém myšleno, být dostatečně bláznivý, aby mohl na projekt neznámého kluka z Moravy kývnout. Zaujal mě právě Marcel Soural, především díky jeho ski areálu na Monínci. V rozhovoru zmiňoval, že tam vyrábí sněh i při teplotách 15 stupňů nad nulou. To mi přišlo dostatečně šílené... (*úsměv*).

Jak jste se dostali do kontaktu?

Řekl jsem si, že za zkoušku nic nedám a napsal jsem mu e-mail... A na tuhle část nyní s oblibou vzpomínáme. V Trigemě byla tehdy čerstvě nová asistentka a nevěděla, že nemá domlouvat schůzky všem, kdo napíšu. Dostali jsme od ní termín jednání na 3. ledna. Na Silvestra jsme společně s Martinem Gajošem, který tehdy pomáhal s ekonomickou stránkou projektu, vytvořili na koleně prezentaci záměru v PowerPointu. Celé nás to vyšlo na pár korun za tisk.

Marcel Soural vůbec netušil, o čem vlastně naše schůzka bude, nicméně načasování nemohlo být lepší. Trigema zrovna hledala vhodný projekt v cestovním ruchu a myšlenka se šéfovi Trigemy zalíbila, jelikož měl sám proježděné obdobné kanály v Nizozemsku a Francii.

A spolupráce byla na světě?

Samozřejmě, že to nebylo tak jednoduché. Následovaly desítky schůzek a jednání, byly to velice intenzivní tři měsíce.

Čekalo vás výběrové řízení...

Baťák tehdy ještě nebyl modernizovaný a nepůsobil tak přívětivě, jako je tomu nyní. Velký

potenciál v něm tehdy asi moc lidí nevidělo. O tom svědčí i fakt, že o areál zahradnictví jsme se ve veřejné soutěži ucházeli jako jediní zájemci. Byli jsme ale rádi, že měl náš projekt plnou podporu zastupitelů, jak ve vedení města, tak v opozici.

Nacházíme se na Moravě, v kraji vína, investor je pražský. Jak tento fakt místní vnímají?

I když víno dodáváme po celé republice, jsme především vinařstvím se silnou lokální vazbou. Jsem Veselan, mám tady rodinu, fungujeme v místě. Lidé nás přes sezonu mohou najít v přístavu u našeho WINE TRUCKu, přijít

na skleničku, nezávazně si pokecat o víně i o našem projektu. Z těchto setkávání máme jen ty nejlepší pocity.

Praha a víno, ano, všichni asi známe vtip o dobrém víně, špatném víně a víně pro Pražáky... (*úsměv*) Nutno ale říct, že pan Soural je původem z Moravy, takže k víně má přirozeně vztah. Sem tam se k člověku dostanou různé konspirace, to je ale asi osud každého většího projektu. Nejdůležitější pro nás je, abychom projekt zdárně dotáhli a lidem nabídli dobrou službu i solidní pracovní místa. Chceme fungovat v místě mezi místními lidmi, to je pro nás důležité.

Pojďme se přesunout k projektu samotnému. Změnila se v průběhu jeho vize?

Vize jako taková se nezměnila. Projekt nadále zahrnuje areál s plně vybaveným vinařstvím, moderní restauraci a ubytováním pro turisty, dále také místo pro pořádání svateb. Co se proměnilo, tak to jsou bohužel ceny stavebních materiálů. Původně měl projekt stát 120 milionů korun, tato částka už je ale za aktuálních cen více než dvojnásobná. S tím ale člověk sotva něco nadělá.

Kdy bude celý komplex stát?

Na podzim loňského roku byly v areálu dokončeny inženýrské sítě, nyní bude zahájena stavba ubytování na Salajce, v červnu pak bude následovat zahájení výstavby samotného vinařského komplexu. Ubytovaní by mělo být hotovo v květnu 2023, kompletní areál v květnu 2024.

Kolik návštěvníků ubytování pojme?

Bude se jednat o 4 menší bytové objekty apartmánového typu s kapacitou pro zhruba 80 lidí.

Kolik pracovních míst by mohl projekt přinést?

Celý komplex by měl přinést až 60 nových pracovních míst. Bude se jednat jak o celé, tak zkrácené úvazky, u kterých chceme vyjít vstříc třeba maminkám na mateřské nebo seniorům. Myslíme, že tyto úvazky v našem regionu chybějí.

Součástí restaurace je prostorná terasa, prodejna vín, degustační místnost nebo společenský sál s kapacitou 120 osob pro pořádání svateb nebo konferencí

Budou v areálu také pořádány akce pro veřejnost? Loni se zde konal úspěšný koncert kapely Tata Bojs...

Ano, ten se zde pořádal ve spolupráci s Veselským kulturním centrem. V tom bychom chtěli pokračovat, nabídnout lidem další místo, kam mohou za kulturou zavítat. Chceme, aby vinařství bylo skutečně otevřeným místem pro všechny občany. Přímo pro koncerty či divadla zde bude navíc vybudované speciální pódium, což pořádání akcí usnadní.

Součástí areálu je také mladý vinohrad. Jaké odrůdy se v něm pěstují?

Pěstujeme v něm Solaris a Souvignier gris. Na podzim zde proběhla první sklizeň hroznů. Setkali jsme se v minulosti s několika pesimistickými názory, že se tu vínu dařit nebude, ale je tomu naopak, parametry první sklizně byly výborné, hrozny dozrály do cukrnatosti 24 stupňů. Tato vína budeme lahvovat na konci dubna, v průběhu jara tak budou k dostání i v našem WINE TRUCKu.

Kde se nachází vaše další vinohrady? Kromě lokality u Baťova kanálu máme vinohrad v Blatnici a pozemky pro výsadbu na Radošově a na Lipovsku.

Jak vlastně vnímáš Veselí na pomyslné vinařské mapě?
Naše město má vinařskou historii spjatou s tratí Lišky, daří se tady burgundským odrůdám, ale ve srovnání s okolními obcemi, jako jsou Blatnice, Bzenec nebo Strážnice, ve věhlasu zaostává. I to byla v začátcích jedna z mých motivací – pozvednout zde vinařskou kulturu. Před téměř 10 lety jsme začali ve spolupráci s Veselským kulturním centrem organizovat otevírání vinných sklepů v Zarazicích, společně s Jirkou Tomečkem z VKC také už několik let organizujeme Májovou výstavu vína, která letos proběhne 30. dubna na náměstí Míru. Věřím, že moderní vinařský komplex zase posune Veselí o kus dál.

Areál zatím ale nestojí. Kde tedy vína vyrábíte?

Vína zatím vyrábíme v nedaleké provozovně v Boršicích u Blatnice, kterou jsme si pronajali na podzim 2019. Do Veselí výrobu přemístíme zhruba do dvou let.

Na jaká vína se soustředí vaše současná produkce?

Soustředíme se spíše na suchá vína. V naší nabídce je mimo jiné k nalezení třeba Pinot gris a Pinot blanc, ale také Ryzlink rýnský nebo naturální, oranžová Pálava. Poprvé budeme letos dělat také sekty, a to pomocí tradiční metody druhotného kvašení v láhvi. Ty však budou moci návštěvníci ochutnat až přibližně za dva roky. Už nyní ale mohou vyzkoušet naši ostatní produkci – třeba v našem WINE TRUCKu umístěném v přístavu ve Veselí nad Moravou. Těšíme se na vás!

Znáte cestovatelskou soutěž Hanzelky a Zikmunda?

Slavné cestovatelské duo Jiří Hanzelka a Miroslav Zikmund bylo vzorem pro mnohé, kteří toužili po poznávání dalekých krajů za časů, kdy nebylo lehké a často ani možné cestovat. Jejich životní příběh plný odvahy a houževnatosti je stále živý a ovlivňuje i generaci současných cestovatelů.

V roce 2019, kdy se Miroslav Zikmund dožíval životního jubilea – stých narozenin, vznikla na jejich počest cestovatelská soutěž, kterou vyhlásil Výbor pro udělování Ceny H+Z. Tvořili ho spoluautoři knihy Století Miroslava Zikmunda: filmař a režisér Petr Horký (autor stejnojmenného filmového dokumentu nominovaného na Českého lva), dokumentarista Miroslav Náplava (mj. editor digestů knih H+Z) a rozhlasový moderátor Vladimír Kroc (autor CD Život se rovná přesnému součtu náhod a alternativního komentáře k novým vydáním původních filmů H+Z).

Czech Photo bylo u vzniku soutěže také a ujalo se organizace fotografické sekce, soutěží v kategoriích nejlepší cestopis, nejvíce půjčovaný cestopis a nejlepší rozhlasová reportáž.

A JAK FOTOSOUTĚŽ VLASTNĚ PROBÍHÁ?

Do poloviny února fotografové – cestovatelé posílají snímky, které pořídili za uplynulý kalendářní rok do soutěžního systému. Na konci března se sejde odborná porota, vybere pět nominovaných snímků a z nich jednoho vítě-

ze. Letos – tedy již ve čtvrtém ročníku – v porotě zasedli: předsedkyně poroty Veronika Souralová – Czech Photo, Jan Rybář – fotograf, Tomáš Tureček – National Geographic, Libor Rambousek – CEWE a Petr Brukner, fotograf a herec Divadla Járy Cimrmana.

Absolutním vítězem se stal skvěle komponovaný snímek ztroskotané lodi na Kypru – Edro III Shipwreck od Miroslava Stříbrného, nominaci obdržel černobílý obraz krajiny Osamělý strom od Lukáše Uhera, kdy porota konstatovala, že přesně takto by asi viděli přírodu na cestách cestovatelé H+Z. Dále získala nominaci Jana Vomáčková za fotografii z Rangúnu, kde působivě barevně zachytila atmosféru cestování na železnici. Na dalším snímku Romana Jaroše hrají také hlavní roli koleje v téměř mystické atmosféře české přírody. Fotografie s názvem Dětská hra pochází z Tádžikistánu, je od Josefa Bosáka a nechá nás nahlédnout do rodinné pohody ve vzdálené zemi.

– Rangún, Jana Vomáčková

Slavnostní ceremoniál, kterým se slavným cestovatelům vzdává hold, se pravidelně koná v Zrcadlovém sále na Zámku v Dobříši. Právě tam totiž po návratu z cesty do Afriky a Jižní a střední Ameriky psali Jiří Hanzelka a Miroslav Zikmund svoje knihy.

Miroslav Zikmund se výsledků 4. ročníku soutěže bohužel již nedožil, zemřel na konci loňského roku. Ale jsem přesvědčená, že by z oceněných snímků byl nadšený.

A jak se vybrané snímky líbí vám? Nemáte také duši cestovatele? Pokud ano, tak již víte o existenci cestovatelské soutěže a možná se příští roky setkáme na Zámku v Dobříši...

KDO BYLI JIŘÍ HANZELKA A MIROSLAV ZIKMUND?

Miroslav Zikmund (*14. 2. 1919 – 1. 12. 2021) a Jiří Hanzelka (24. 12. 1920 – 15. 2. 2003) podnikli dvě velké cesty – nejprve Tatrou 87 do Afriky a Jižní Ameriky (1947–1950) a pak Tatrami 805 (1959–1964) do Asie, Austrálie a Oceánie. Celkem projeli společně 83 zemí světa. Jejich 18 knih bylo přeloženo do 11 jazyků a vyšly nákladem cca 6,5 milionu výtisků. Po roce 1970 nesměli publikovat, některé knihy zůstaly v rukopisu nebo vyšly v ineditní edici. V roce 1993 získali za své celoživotní dílo Cenu E. E. Kische, v roce 1999 převzali z rukou prezidenta Václava Havla medaili Za zásluhy II. stupně.

**Rozběhněte se v červnu pro dobrou věc
Běh pro Paraple – 22. ročník
4. června Malešický park Praha 10**

Prezident Centra Paraple Zdeněk Svěrák zahájí 22. ročník benefiční sportovně společenské akce, plné zábavy pro dospělé i děti. Běh pro Paraple je tradiční příležitostí k setkání s přáteli a příznivci Centra Paraple. V rámci akce vystoupí známý tanečník Stardance Dominik Vodička s taneční skupinou Tanec s láskou, zpěvačka Markéta Konvičková a Annabelle, kapela Timudej a Gingerhead i akrobatický soubor Loosers Cirque Company.

www.paraple.cz

**Czech Nature Photo v Czech Photo Centre
4. května – 4. září
Seydlerova 2835, 158 00 Praha 13**

Do galerie Czech Photo Centre přichází výstava šestého ročníku soutěže Czech Nature Photo! Soutěž byla zahájena výstavou letošní porotkyně soutěže, španělské wildlife fotografky Mariny Cano. Nyní se už můžete těšit na výstavu oceněných a dalších vybraných snímků přírody. Soutěž ukazuje přírodu celého světa, tak jak ji vidí naši fotografové. Veřejnost motivuje k její ochraně.

www.czechphoto.org

**AZYL78
Divadelní šapitó pod širým nebem
květen–září**

**Areál Výstaviště Praha,
Praha 7 - Holešovice**

Místo, kde se čas zastaví a starosti rozplynou. Místo s geniem loci, kde se kulturní zážitky servírují v zeleném srdci parku. Račte vstoupit do divadelního šapitó Azyl78. Jeho kruhová manéž vás vtáhne a nepustí.

www.czechphoto.org

**Přijďte ochutnat vína Dog in Dock
do WINE TRUCKu v Praze
v Nových Butovicích nebo
ve Veselí nad Moravou
květen–září**

Pro skleničku některého z lahodných vín z vinařství Dog in Dock už nemusíte jenom do e-shopu. V přístavu ve Veselí nad Moravou nebo na Korzo Nové Butovice v Praze můžete víno ochutnat přímo ve WINE TRUCKu.

www.dogindock.com

Divadelní šapitó pod širým nebem. Místo, kde se čas zastaví a starosti rozplynou. Místo s geniem loci, kde se kulturní zážitky servírují v zeleném srdci parku. Račte vstoupit do divadelního šapitó Azyl78. Jeho kruhová manéž vás vtáhne a nepustí.

MERLOT
2019

Nově také vína řady Exclusive a Premium
www.dogindock.com

EXCLUSIVE MERLOT 2019 Toto suché, červené víno zraje po dobu 16 měsíců v dřevěných sudech na jemných kvasnicích. Jedná se o nefiltrované víno. Hrozny pocházejí z vinního tratě Plachty v Uherském Ostrohu. Ve vůni nalezneme lesní plody, praženou kávu, fíky a vanilkový krém. Chuť je plná a hebká s dlouhou perzistencí. Ocenění: KRÁL VÍN České republiky 2021 – zlatá medaile; Lednické vinné trhy – zlatá medaile